

a:demimerkeziyet xademimerkeziyet ✓

a. (ade'mimerkeziyet) top. b. esk. Yerinden yönetim.

🔊 a:ferim, aferim xa:ferin ✓

ünl. (a:ferin) 1. Övme, takdir, beğenme vb. duyguları belirtmek için söylenen söz, bravo: "Aferin İsmail, söyle, daha bağırarak söyle!" -R. N. Güntekin. 2. a. esk. Öğrencilere verilen beğenme ve takdir kâğıdı.

🔊 a:ya:r, a:yar, aya:r xayar ✓

a. 1. Bir aygıtın gereken işi yapabilmesi durumu: *Saatin ayarı bozuk. Televizyonun ses ayarı iyi.* 2. Saatler için belli bir yere göre kabul edilmiş olan ölçü: *Memleket saat ayarı.* 3. Altın, gümüş vb. madenlerden yapılmış şeylerin saflık derecesi. 4. Bir iş veya bir davranışta gereken ölçü: *Kalorifercinin ayarı yok, ya çok yakıyor veya hiç yakmıyor.* 5. mec.Değer, derece: "*Biz, telif eser ayarında bir sanat kıymeti taşıyan tercümelere teşekkür edelim.*" -B. R. Eyuboğlu.

🔊 acemi: xacemi ✓

sf. 1. Bir işin yabancısı olan, eli işe alışmamış, bir işi beceremeyen: "*Belli ki her şey, hem de en acemi tarafından, işlerin nihayetinde uydurulmuş, zekâsız mizansenlerden ibaret.*" -N. F. Kısakürek. 2. İşinde, mesleğinde yeni olan, toy: "*Acemi balıkçının ağından balıklar nasıl kaçarsa sen de zamanları öyle kaçırdın.*" -N. Hikmet. 3. Bir yere, bir şeye

yabancı olan: "*Anlaşılan sen İstanbul'un acemisi olmalısın.*" -O. C. Kaygılı. 4. *a. tar.* Saraya yeni alınmış cariye.

🔍 **acenta** ~~x~~ **acente** ✓

a. (ace'nte) 1. Bir kuruluşun yaptığı işi onun adına kazanç karşılığında yürüten daha küçük kuruluş: "*İtalya'da büyük bir şirketin acentesiyim ben.*" -R. Enis. 2. Bu kuruluşun veya şubelerinin başında bulunan kimse. 3. Banka şubesi. 4. Vapur ortaklığı. 5. *tic.* Bir kuruluşa bağlı olmaksızın sözleşmeye dayanarak belirli bir yer ve bölge içinde sürekli olarak ticarethane veya işletmeyi ilgilendiren işlerde aracılık eden, bunları o işletme adına yapan kimse.

🔍 **acitasyon** ~~x~~ **ajitasyon** ✓

a. 1. Kışkırtma. 2. *mec.* Duygu sömürüsü yapma. 3. *mec.* İnsanın zihninde ve duygu dünyasında sarsıntı yaratma. 4. *tıp* Çırpıntı.

🔍 **adele** ~~x~~ **adale** ✓

a. anat. Kas: "*Omuz adaleleri gelişmişti.*" -Ç. Altan.

Adile ~~x~~ **A:dile** ✓

Bir bayan adı.

🔍 **afaroz** ~~x~~ **aforoz** ✓

a. din b. 1. Hristiyanlıkta kilise tarafından verilen cemaatten kovma cezası: "*Manastırdan kaçalı, papanın aforozuna uğrayalı on beş yıl oluyor.*" -H. E. Adıvar.

2. *mec.* Darılıp biriyle konuşmama, ilgiyi kesip kendinden uzaklaştırma, toplum dışılama.

🔊 **Afganlı** ✗ **Afgan** ✓

öz. *a.* Afganistan halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

🔊 **afilli** ✗ **afili** ✓

sf. Gösterişli, çalımli.

🔊 **ağostos, oğostos, oğustos** ✗ **ağustos** ✓

a. Yılın sekizinci ayı.

🔊 **ahçı** ✗ **aşçı** ✓

a. 1. Yemek pişirmeyi meslek edinen kimse: "*Ben bu aşçı kadar çılgın ve aksi insan görmedim.*" -R. N. Güntekin. 2. Yemek pişirip satan kimse. 3. *hlk.* Yemek yenilen dükkân, aşevi, lokanta.

🔊 **ahi:ze** ✗ **a:hize** ✓

a. (*a:hize*) Telefonda seslerin duyulduğu ve iletildiği parça: "*Ahize birinden ona geçerek belki bir saat konuştular.*" -M. C. Kuntay.

ahlağın ✗ **ahlakın** ✓

ç. *a.* (*ahla:kı, l ince okunur*) 1. Bir toplum içinde kişilerin uymak zorunda oldukları davranış biçimleri ve kuralları, aktöre, sağtöre: "*Ahlak düzelmeden hiçbir şey düzelmez.*" -Ç. Altan. 2. Huylar: "*Bu şoförler hepinizin ahlakını bozdu.*" -M. Ş. Esendal.

🔊 **ahpap** ✗ahbap ✓

ç. a. (ahba:bı) 1. Kendisiyle yakın ilişki kurulup sevilen, sayılan kimse: "Ben yeni tanıdım ama, kızın eski ahbapları imişler!" -O. C. Kaygılı. 2. ünl. tkz. Samimiyet, içtenlik bildiren bir seslenme sözü: Baksana ahbap!

🔊 **akapunktur** ✗akupunktur ✓

a. Vücudun belirli noktalarına genellikle altın iğne batırılarak yapılan tedavi.

🔊 **akibet** ✗a:kıbet ✓

a. (a:kıbet) 1. Bir iş veya durumun sonu, sonuç: "Diğerlerinin akıbetlerini bilmiyorum." -İ. O. Anar. 2. zf. Sonunda, önünde sonunda: Akıbet, iş düzelecek.

🔊 **akra:ba:** ✗akraba: ✓

ç. a. (akraba:) 1. huk. Kan bağıyla birbirine bağlı olan kimseler: "Geceleyin, babam, amcam, akrabamız, hepsi istasyonda idiler." -Y. K. Beyatlı. 2. Oluşma yönünden aynı kaynağa dayanan şeyler. 3. mec. Biri, diğerinin doğurduğu sonuç veya olgular: Zulüm zorbalıkla akrabadır.

🔊 **akrapol** ✗akropol ✓

a. Eski Yunan şehirlerinde, en önemli yapıların ve tapınakların bulunduğu iç kale.

aksa:nı ✗aksanı ✓

a. 1. Bir ülkenin insanlarına veya bir çevreye özgü söyleyiş

özelliği: "Sesi tok, aksanı düzgündü." -N. F. Kısakürek.

2. db. Vurgu.

🔊 alarım xalarm ✓

a. (l ince okunur) 1. Bir uyarıyı, bir tehlikeyi bildirmek için verilen işaret. 2. Bu işareti veren düzenek.

🔊 aldırmamazlık xaldırmazlık ✓

a. İlgisizlik.

🔊 alfa:be xalfabe ✓

a. (l ince okunur) 1. db. Bir dilin seslerini gösteren, belirli bir sıraya göre dizilmiş belli sayıda harfin bütünü, abece: "Alfabe dönüşümü halkın okumayı kolay sökmesi içindi." -N. Cumalı. 2. Bir dilin harflerini tanıtarak okuma öğrenmeyi sağlayan kitap. 3. mec. Bir işin başlangıcı: "Tiyatro alfabesinin ilk harfinin disiplin olduğunu ilk öğreten odur." - H. Taner.

🔊 aliminyum, alimünyum xalüminyum ✓

a. (alümi'nyum) 1. kim. Atom numarası 13, atom ağırlığı 26,98 olan, 660 ° C'de eriyen, gümüş parlaklığında, beyaz, hafif bir element (simgesi Al): Alüminyum, mutfak kapları yapımında çok kullanılırdı. 2. sf. Bu elementten yapılmış: "Biraz sonra bir besleme kız kocaman bir alüminyum ibriği getirdi." -B. Felek.

🔊 allerji xalerji ✓

a. 1. Birtakım yiyecek, ilaç, toz, koku vb.ne hastalık

derecesinde gösterilen aşırı tepki: *"İğde kokusu, alerjisi olanlar dışında herkesin hoşuna gider."* -A. Kutlu. 2. mec. Bir kimseye veya bir şeye karşı olumsuz yönde duyulan aşırı duyarlılık: *"Büyük kalabalığın matematiğe karşı bir alerjisi vardı."* -H. Taner.

almamazlık xalmazlık ✓

a. Almama, kabul etmeme durumu.

alobora xalabora ✓

a. (alabo'ra) den. 1. Geminin yan yatması. 2. Bir serenin yatay durumdan düşey duruma getirilmesi. 3. Selamlamak için filika küreklerinin yukarıya kaldırılması. 4. Balığı toplamak için dalyan ağının yukarıya alınması.

amaciyle xamacıyla ✓

a. 1. Ulaşmak istenilen sonuç, maksat: *"Evet ama öteki kızı bu iş için kaçırdılarsa amaçlarına ulaştılar."* -A. Ümit. 2. Gaye: *"Her milletten, her tabakadan, huyları, dinleri, dilleri farklı fakat amaçları aynı olan insanların bulunduğu bir yerdi burası."* -İ. O. Anar. 3. Hedef: *"Amaç, şüphe götürmeyecek ilk kesin bilgiye varmaktı."* -İ. O. Anar. 4. Bir kimseye veya bir kurula verilen özel amaçlı görev, misyon.

Amarika xAmerika ✓

öz. a. Dünya üzerinde yer alan bir kıta.

amartisör xamortisör ✓

a. 1. Motorlu araçlarda sarsıntı, sallantı vb. hareketleri en

aza indiren, yayların gereksiz hareketlerini gidermeye yarayan düzen. 2. Bu düzeni kuran öge, yumuşatmalık.

🔊 ana:ne xanane ✓

a. (a'nane) top. b. esk. Gelenek: "*Böyle ufak kasabalarda öteden beri aristokratik bir anane vardı.*" -E. E. Talu.

🔊 anartar xanahtar ✓

a. 1. Kilidi açıp kapamak için kullanılan araç, açar, açkı: "*Belinde uzun gümüş halkalarla asılı gümüş anahtarları vardı.*" -F. R. Atay. 2. Bir şeyin zembereğini kurmak için kullanılan araç. 3. Şifre yazmak ve çözmek için kararlaştırılmış olan yol. 4. Somunları veya vidaları çevirerek sıkıştırıp gevşetmek için kullanılan çelik saplı araç. 5. Konserve kutularının kapağını keserek açmaya yarayan alet, açacak: "*Sardalya kutusunu açmaya yarayan anahtarı çarçabuk temin ederdi.*" 6. mec. Vesile, araç, vasıta: "*Biliyordu ki sabır, cennetin anahtarıdır.*" -P. Safa. 7. sf. mec. Herhangi bir olayda belirleyici olan: *Anahtar parti*. 8. fiz. İstenilen yere veya aygıta, isteğe göre elektrik akımının geçmesini sağlamak için kullanılan düzen, çevirici, çevirgeç, şalter, komütatör. 9. müz. Notaların müzik merdivenindeki yükseklik derecelerini göstermek ve buna göre okunmasını sağlamak için portenin başına konulan işaret: *Sol, do ve fa olmak üzere üç anahtar vardır.*

anfi xamfi ✓

a. 1. Amfiteatr. 2. Sıraları arkaya doğru basamaklı olarak yükselen büyük derslik.

anlamamazlık xanlamazlık ✓

a. Bir şeyi anlamamış, kavrayamamış gibi davranma.

anotomi xanatomi ✓

a. 1. tıp İnsan, hayvan ve bitkilerin yapısını ve organlarının birbiriyle olan ilgilerini inceleyen bilim, teşrih. 2. anat. Beden yapısı, gövde yapısı. 3. mec. Bir şeyin oluşumunda göze çarpan özel yapı: *Toplumun anatomisi*.

ansımak xanımsamak ✓

(-i) Bilinip unutulmuş bir şeyi akla getirmek, hatırlamak: *"Düşünüyorum da gizemli bir korkudan başka pek bir şey anımsamıyorum."* -N. Meriç.

antiparantez xantrparantez ✓

zf. 1. Söz arasında, sırası gelmişken: *"Antrparantez, pek az hoşlandıklarım muharrirler, ediplerdir."* -F. R. Atay. 2. Ayrıca.

antreman xantrenman ✓

a. 1. sp. Alıştırma: *"Profesyonel boksörden, antrenman bahanesiyle senin karşında dayak yemek işime gelmiyor, kızım!"* -N. Hikmet. 2. mec. Herhangi bir konuda yapılan hazırlık.

aparatif, aperatif xaperitif ✓

a. Ön içki: *"Hatta öğle yemeğinden önce birer aperitif alsak daha iyi olmaz mı?"* -R. H. Karay.

aptes xabdest ✓

a. din b. Müslümanların, belli ibadetleri yapabilmek için bir düzen içerisinde bazı organları yıkayıp bazılarını mesh etme yoluyla yaptıkları arınma.

arabeks xarabesk ✓

a. 1. Arap müziğini andıran, genellikle karamsarlığı konu edinen bir müzik türü. 2. mim. Girişik bezeme: *"Kelimelerden birtakım arabeskler yapıyor. Bizim bütün divan edebiyatımız işte hep bu arabeskler, bu minyatürlerdir."* -Y. K. Karaosmanoğlu.

ardarda xart arda ✓

zf. Arka arkaya: *"Art arda dizdiği engelleri gittikçe büyültüyor."* -N. Uygur.

arefe xarife ✓

a. Belirli bir günün, olayın bir önceki günü veya ona yakın günler, ön gün: *"Bazı ramazan ve bayram arifelerinde teyzelerim beni Eyüp'teki aile mezarlığına götürürlerdi."* -R. N. Güntekin.

arozöz xarazöz ✓

a. Yolları ve yol kenarlarındaki yeşillikleri sulamakta kullanılan araç.

artiz, artis ✕artist ✓

a. 1. Güzel sanatlardan birini meslek edinen kimse, sanatçı, sanatkâr: *"Filmlerdeki artistlerin sahiden ölmediğini keşfedinceye kadar kadınlar kondu yollarına çok yaş döktü."* - L. Tekin. 2. hlk. Eğlence yerlerinde gösteri yapan kimse. 3. mec. Olduğundan başka türlü görünen, yapmacık ve abartılı davranan kimse.

askari ✕asgari: ✓

sf. (asgari:) 1. En az, en aşağı, en düşük, en alt, minimal, minimum: *"Koridorda, kapımın asgari yüz metre yakınlarına kimsenin yaklaştırılmamasını emrettim."* -N. Hikmet. 2. mat. Minimum.

assubay ✕astsubay ✓

a. (a'stsubay) ask. Silahlı Kuvvetler Yasası'na göre astsubay meslek yüksekokullarında yetişerek Silahlı Kuvvetlere katılan astsubay çavuştan astsubay kıdemli başçavuşa kadar rütbesi olan asker, gedikli.

asvalt ✕asfalt ✓

a. 1. Siyah renkte şekilsiz bir cins bitüm. 2. Ana maddesi katran olan ve yolların kaplanmasında kullanılan karışım: *"Çatalca'ya on kilometre kala asfalttan ayrılıp toprak bir yola sapıyorum."* -A. Ümit. 3. sf. Bu karışımla kaplanmış: *"Otomobile bindik ve uzun bir asfalt yol üzerinde koşmaya koyulduk."* -A. Haşim.

🔊 **aşentiyon, aşantiyon** ✗eşantiyon ✓

a. Bir malın niteliğini belirtmek, özelliklerini göstermek amacıyla parasız verilen veya gönderilen mal: *"Avrupa firmalarından gelen yeni ilaç eşantiyonlarının tariflerini dikkatle okur, not ederdim."* -R. N. Güntekin.

🔊 **aşırmasyon** ✗aşırma ✓

a. 1. Aşırmak işi: *"Hemen bir yolunu bulurlar yükü üstlerinden aşırmanın."* -A. Ağaoğlu. 2. *mim.* Yapı çatılarında uzun mertek, aşık. 3. *sf.* Aşırılmış: *Aşıрма bir eser.* 4. *hlk.* Küçük kazan, kova, bakraç. 5. *ed.* Başkalarının yazılarından bölümler, dizeler alıp kendisininmiş gibi gösterme veya başkalarının konularını benimseyip değişik bir biçimde anlatma, intihal. 6. *huk.* Özellikle para aşırma, aşırtı, ihtilas.

🔊 **aşşağı** ✗aşağı ✓

a. 1. Bir şeyin alt bölümü, zir, **yukarı** karşıtı. 2. Eğimli bir yerin daha alçak olan yeri. 3. *sf.* Bir yere göre daha alçak yerde bulunan: *"Aşağı katı, sakın ve daha sıcak olduğu için seçtik."* -A. Gündüz. 4. *sf.* Bayağı, adi. 5. *sf. mec.* Niteliği düşük, kötü: *Aşağı mal.* 6. *sf. mec.* Daha küçük, daha az: *On sekiz yaşından aşağı olanlar giremez.* 7. *sf. mec.* Değeri daha az. 8. *zf.* Aşağıya, yere doğru: *"Bir gün içinde yukarıdan aşağı inmiştik."* -A. Kutlu.

at binmek ✗ata binmek ✓

ata binmek

ataç xataş ✓

a. Tutturgaç.

atelye xatölye ✓

a. (atö'lye) Zanaatçıların veya resim, heykel sanatlarıyla uğraşanların çalıştığı yer, işlik: *"Ne atölyem ne fırçam ne paletim var."* -Y. K. Karaosmanoğlu.

ateşe xataşe ✓

a. Bir elçiliğe bağlı uzman, elçilik uzmanı: *"Elçilik ataşelerinde yüzde otuz azaltılmaya gidilmelidir."* -F. R. Atay.

atmasyon, uydurmasyon xuydurma ✓

a. 1. Uydurmak işi. 2. Gerçek olmayan, gerçekmiş gibi gösterilen haber, asparagas. 3. sf. Gerçek dışı, uydurulmuş olan, yalan, sahte, asılsız, düzme: *"Atatürk'ün Osmanlıca'yı Türkçeleştirmek hususundaki güzel arzusunu bugünkü 'uydurma dilcilik' gayretine alet etmişiz."* -B. Felek. 4. sf. Yeni bir biçim verilmiş: *"Ben babamın eskilerinden uydurma şeylerle giyiniyordum."* -H. Z. Uşaklıgil.

atmış xaltmış ✓

a. 1. Elli dokuzdan sonra gelen sayının adı. 2. Bu sayıyı gösteren 60 ve LX rakamlarının adı. 3. sf. Altı kere on, elli dokuzdan bir artık.

avut xaut ✓

a. sp. Dış: *"Aut çizgisinden nefis bir orta..."* -H. Taner.

ayrıyeten xayırca ✓

zf. (ayrı'ca) 1. Ayrı olarak, başkaca: "Adamın biri, el yüz yıkamak için odaya bir leğenle ibrik getirmiş, ayrıca bir tepsi de kahvaltılık yiyecek hazırlamıştı." -İ. O. Anar. 2. Ayrı bir önem verilerek: *Bu bitki oralarda ayrıca yetiştirilir.* 3. Bundan başka: "Ayrıca yeni atlattığı zatürre onu iyice güçten düşürmüştü." -E. Şafak.

Azarbeycan, Azerbeycan, A:zarbaycan xA:zerbaycan ✓

Güneybatı Asya'da yer alan bir Türk cumhuriyeti.

azat xa:zat ✓

a. (a:za:dı) 1. Serbest bırakma. 2. Okullarda paydos.
3. sf. Serbest bırakılmış olan.

azemi, aza:mi xa:zami: ✓

sf. (a:zami:) 1. En çok, en üst, en büyük, en yüksek (derece, nicelik), maksimum, maksimal: "Ben azami derecede haşarı ve uçarı bir çocuktum." -Y. K. Beyatlı.

2. mat. Maksimum.

eşortman, aşofman xeşofman ✓

a. Spor çalışmalarında giyilen, pamuklu veya sentetik kumaştan, iki parçalı giysi.

gol yapmak xgol atmak ✓

Topun karşı takımın kalesine girmesini sağlamak.

hoporlör, opörlör, aporlor xhoparlör ✓

a. 1. Elektrik dalgalarını ses dalgasına çeviren ve gerektiğinde

sesi yükselten alet: *"Bu caminin hoparlör düzeni ve halıları için elektrik süpürgesi bile var."* -F. Otyam. 2. Radyo, pikap, teyp vb. araçlarda sesi işitilebilecek duruma getiren alet: *"Hemen hemen bütün Batı ülkelerini gezdim. Hiçbir yerde hoparlör sesi duymadım."* -F. R. Atay.

kaideye almamak ✗ **kale almamak** ✓

önem vermemek, hesaba katmamak, sözünü etmeye değer bulmamak.

🗣️ **nacizane** ✗ **a:ciza:ne, na:çiza:ne** ✓

zf. (na:çiza:ne) esk. 1. Önemsiz bir şey olarak, haddi olmayarak: *"Bunun için sizlere, naçizane, bir tavsiyem olacak."* -T. Buğra. 2. Çok küçük, önemsiz bir şey olarak.

zf. (a:ciza:ne) Söz söyleyen kimsenin, kendi yaptıklarını abartmamak için kullandığı "âcizlere yakışacak biçimde" anlamında kullanılan bir nezaket sözü: *"Ben âcizane her dilden çakarım."* -H. R. Gürpınar.

sahne almak ✗ **sahneye çıkmak** ✓

1) tiyatro, müzik vb. sanatçılar için sanatını izleyici önünde uygulamak, göstermek: *"Türk kızı, orada sahneye çıktı ilk defa."* -Y. Z. Ortaç. 2) mec. kullanılmak, görünmek, ortaya çıkmak: *"Almanca yanında ara sıra Hırvatça da sahneye çıkıyor."* -F. R. Atay.

at binmek ✗ata binmek ✓

ata binmek

🗿 _ ba:kiye ✗bakiye ✓

a. esk. 1. Artık, artan, kalan, geri kalan şey: "*Hastanelerde boş yatak kalmamış, çoğunda ikişer kişi, bakiyesini bahçeye yatırıyorlar.*" -A. İlhan. 2. Kalıntı: "*Bunun bir eski ev değil, dünyayı terk etmişlere mahsus bir manastır bakiyesi olduğunu anlardım.*" -A. Ş. Hisar. 3. ekon. Alacak ve borçlar arasındaki fark.

🗿 _ banyo yapmak ✗yıkanmak ✓

(nsz) 1. Yıkama işi yapılmak veya yıkama işine konu olmak: "*Yıkanan çamaşırları evin arkasında, uzak bir yere astırıyorum.*" -A. Gündüz. 2. Kendi vücudunu yıkamak, banyo yapmak: "*Bu suyla yıkanan insanlarda çok geçmeden garip değişmeler ortaya çıkmaya başladı.*" -L. Tekin.

🗿 _ barsak ✗bağırsak ✓

a. anat. Sindirim organının mideden anüse kadar olan, ince bağırsak ve kalın bağırsaktan oluşan bölümü.

🗿 _ baya ✗bayağı ✓

sf. 1. Aşağılık, pespaye: "*Bütün hareketleri adi, kaba ve bayağı idi.*" -Ö. Seyfettin. 2. Basit, adi, amiyane, banal: "*Kardeşimi birdenbire çok bayağı buldum.*" -P. Safa. 3. Herhangi bir özelliği olmayan, sıradan, alelade. 4. zf. (ba'yağı) Hemen hemen, âdeta: *Bayağı kanacak gibi*

oldum. 5. zf. Gerçekten: "Bayağı, çocuk gibi sevinirim limonun yarısının durduğuna." -S. F. Abasıyanık. "Çapkınlığı, çok iğrenç ve bayağı çapkınlık." -M. Yesari. 6. zf. Oldukça, epey: "Hayır işlemeden geçen günü heder olmuş addederek bayağı canı sıkılır." -E. E. Talu.

benle xbenimle ✓

Benimle

_ benzeri: xbenzeri ✓

a. Aynı.

_ beyenmek xbeğenmek ✓

(-i) 1. İyi veya güzel bulmak: "Biz çocuklar evimizi çok beğendik." -A. Kutlu. 2. (nsz) Benzerleri arasından birini seçip ayırmak: "Kimseleri beğenmediğinden çok geç evlendi." -E. Şafak. 3. Onaylamak, kabul etmek, tasvip etmek.

_ biça:re xbi:ça:re ✓

a. (bi:ça:re) Çaresiz, zavallı kimse: □Biçare kadın iki gözü iki çeşme anlatmış bunları.□ -E. Şafak.

_ bila:der xbira:der ✓

a. (bira:der) 1. Erkek kardeş. 2. Masonların birbirlerine verdikleri ad. 3. ünl. □Ey dost, arkadaş□ anlamında kullanılan bir seslenme sözü: □Aman birader! Üç sene önce bu bende idi.□ -A. Rasim.

_ bilimum xbilumum ✓

sf. (bi'lumum) esk. Bütün, hep, kamu, ... -in hepsi: "Bu

tebligat Anadolu ve Rumeli'de bulunan bilumum ordu ve kolordu kumandanlarına tebliğ olunmuştur." -Atatürk.

🗣️ _ **bilmemezlik** x**bilmezlik** ✓

a. Bilememe durumu, cehalet.

🗣️ _ **birfiil** x**bilfiil** ✓

zf. (*bi'lfiil*) İş olarak, iş edinerek, gerçekten, eylemli olarak: "*Türk milleti bu mütecavizlerin hadlerini ihtar ederek hâkimiyet ve saltanatını, isyan ederek kendi eline, bilfiil almış bulunuyor.*" -Atatürk.

🗣️ _ **birhaber** x**bi:haber** ✓

sf. (*bi:haber*) 1. Habersiz, bilgisiz: "*Kimisi maişet derdine düşmüş / Rahattan bihaber*" -C. S. Tarancı. 2. zf. Habersiz bir biçimde: "*Hoyratça ayrılan yolları, birbirlerinden tamamen bihaber katettikleri gençlik dönemlerinin ardından, Cemal'in beklenmedik dönüşüyle yeniden kesişivermişti.*" -E. Şafak.

🗣️ _ **boy pos** x**boy bos** ✓

a. 1. Vücudun yapısı bakımından biçimi, eğin, kesim: "*Boyun bosun bir yana, gözlerin cihanın gözlerini kamaştırıyor.*" -B. Felek. 2. Geçerlilik, değer: "*Sözümüzün hakiki boyunu bosunu zaman ve eser gösterecek.*" -S. F. Abasıyanık.

🗣️ _ **bö:rek** x**börek** ✓

a. Açılmış hamurun veya yufkanın arasına, peynir, kıyma, ıspanak vb. konularak çeşitli biçimlerde pişirilen hamur

işi: "Şerafettin'in hanımı böreği fırına yeni sürmüş, daha bir yarım saati varmış pişmeye." -A. Kulin.

🔍 _ **bugünkü** x**bugünkü** ✓

sf. Bugüne özgü, bugün olan, bugün yapılan: "O zaman, bugünkü hâlinizi rüyada görmemek için uykudan korkmaya başlarsınız." -N. F. Kısakürek.

burada:ki x**buradaki** ✓

Burada bulunan

🔍 _ **-di'li geçmiş** x**belirli geçmiş** ✓

a. db. Fiilin belirttiği kavramın, içinde bulunan zamandan önce olup bittiğini kesinlikle bildiren, -dı / -di, -tı / -ti'yle kurulan kip, -di'li geçmiş: *al-dı, bil-di, saç-tı, seç-ti* vb.

kendine iyi bak x**kendine dikkat et** ✓

Kendine dikkat et.

🔍 _ **-miş'li geçmiş** x**belirsiz geçmiş** ✓

a. db. Fiilin belirttiği kavramın, içinde bulunulan zamandan önce olup bittiğini başkasından duyarak veya belirsiz olarak bildiren, -miş ekiyle kurulan kip, -miş'li geçmiş, naklî mazi: *ağla-mış, gel-miş* gibi.

🔍 _ **pisiklet** x**bisiklet** ✓

a. 1. Tekerlekleri pedal aracılığıyla ayakla döndürülen binek aracı, çiftteker, derrace, velespit: "Baharda iki kardeşe *bisikletler alındı.*" -A. Kutlu. 2. sp. Bu araçla yapılan bir tür spor.

🔊 _ poaça, poça, boğça xpoğça ✓

a. İçine peynir, kıyma vb. konarak hazırlanan bir tür tuzlu çörek: *"İstersen öğleyin sana taze poğça alır gelirim."* -S. F. Abasıyanık.

🔊 _ püsküüt, pisküüt, büsküüt, pisküvi, püsküvüt... xbisküvi ✓

a. Un, süt, şeker veya tuzla yapılan ince, gevrek kuru pasta türü: *"Besim, gidenlere ikram edilen çaydan kalma bisküvileri atıştırmakla meşguldü."* -P. Safa.

🔊 _ su basmanı xsubasman ✓

a. mim. Oturmalık.

canbaz xcambaz ✓

a. 1. Yerde ve tel, at, bisiklet, ip vb. üzerinde dengeye dayanan, tehlikeli, heyecan verici gösteriler yapan kimse, akrobat: *"Önüne getirilen ata bir cambaz çevikliğiyle atladı."* -Ö. Seyfettin. 2. At alıp satan veya yetiştiren kimse: *"Bitişik komşumuz cambaz İbrahim -bizde at alıp satanlara cambaz derler- hacca gitti, geldi."* -M. Ş. Esendal. 3. Usta, becerikli kimse: *Söz cambazı.* 4. tar. Osmanlı Devleti'nde atlı olan ve savaşlarda padişahın önünde düşmana karşı ilk saldırıya geçen birlik. 5. sf. mec. Kurnaz, hileci, hilekâr: *O cambaz adamdır, güvenilmez.*

🔊 _ candarma, cenderme xjandarma ✓

a. (janda'rma) 1. ask. Yurt içinde genel güvenliği ve kamu

düzenini korumakla görevli, yasa ve nizamların koyduğu hükümlerin yürütülmesini ve bunlara dayanan hükûmet emirlerinin yerine getirilmesini sağlayan silahlı askerî kuvvet.

2. *ask.* Bu kuvvette görevli olan kimse. 3. *sf. mec.* Açıkgoz.

👤 _ **celatin** x**jelatin** ✓

a. (*l ince okunur*) 1. Genellikle hekimlik ve fotoğrafçılıkta kullanılan, hayvanların kemik, kıkırdak vb. dokularından veya bitkisel yosunlardan elde edilen saydam, renksiz, kokusuz bir madde. 2. Ambalaj için kullanılan ince, parlak bir madde: "*Geri dönüp yediği bonbonların jelatinlerini topladı.*" -E. Şafak.

👤 _ **ceryan** x**cerayan** ✓

a. (*cereya:nı*) 1. Bir yöne doğru akma, akış, akıntı: "*Köprünün parmaklığına dayandı, gözlerini Haliç'in kapkara sularına, bu suların ceryanına kaptırdı.*" -E. E. Talu. 2. Bir şeyin gelişme, olma durumu: "*En iyisi zorlamamak, işi tabii ceryanına bırakmak.*" -R. H. Karay. 3. *mec.* Aynı eğilimde olan, aynı görüşü paylaşan kimselerin oluşturduğu hareket: "*Aşırı ırkçılık ceryanlarının yalancı şahidi olarak sahneye çıkarıldı.*" -C. Meriç. 4. *fiz.* Akım: *Elektrik ceryanı.*

👤 _ **ceton** x**jeton** ✓

a. Telefon ve türlü oyunlarda para yerine kullanılan küçük, metal veya plastik marka.

🔍 _ **cimnastik** x**jimnastik** ✓

a. sp. 1. Vücudu çevikleştirmek ve güçlendirmek için yapılan alıştırımların tümü, idman, kültürfizik: *□Bir jimnastik hareketiyle kollarını iki üç defa yana doğru açtı.* □ -Y. K. Karaosmanoğlu. 2. Erkeklerde, yer alıştırımları, barparalel, barfiks, halkalar ve kulplu beygir; kadınlarda yer alıştırımları, eşit olmayan çubuklar, barfiks, denge kalası alıştırımlarını içeren yarışma disiplini.

🔍 _ **ciyer** x**ciğer** ✓

a. 1. Akciğerlerle karaciğerin ortak adı. 2. Hayvanlarda akciğer, yürek ve karaciğerin oluşturduğu takım. 3. *mec.*Yürek, iç.

🔍 _ **çoşku** x**coşku** ✓

a. 1. Genellikle büyük bir istekle ortaya çıkan geçici hayranlık veya heyecan durumu: *"Valinin hızı ve coşkusu, yanındakilere de bulaşıcı bir hastalık gibi sirayet ediyordu."* - A. Kulin. 2. Sevinç gösterileriyle beliren güçlü heyecan: *"Gençlerin coşkusu coşkuda kalıyor, yaratıcı bir tutarlığa bir türlü dönüşemiyordu."* -Ç. Altan. 3. *ruh b.* Salgı bezleri ve dinamik etkinliklerle kendine özgü ilişkileri bulunan iç veya dış uyaranların kamçıladığı güçlü duygu durumu. 4. *fel.* Bir düşünceyle, bir duyguyla dolarak yücelme, ruhun kendini aşıp yücelmesi, heyecan.

Necati Cumalı x**Necati Cu:malı** ✓

çekinser xçekimser ✓

sf. Oy vermekten, eğilim göstermekten veya bir şey yapmaktan kaçınan, kararsız, taraf olmayan (kimse), müstenkif.

_ çiftlik xçiftlik ✓

a. 1. Tarım yapılan, hayvan yetiştirilen, çalışanlarının da oturması için evler bulunan geniş toprak parçası: "*Orada kızına bir çiftlik almış, işten el çekmişti.*" -Ö. Seyfettin. 2. Çift olma durumu: "*Neden çift tabanca? Çiftliği daha bir gösteriş.*" -E. Işınsu. 3. mec. Kolaylıkla yarar sağlanabilen yer.

çinakop xçinekop ✓

Lüferin küçüğü (Temnodon altator).

_ coşku xcoşku ✓

a. 1. Genellikle büyük bir istekle ortaya çıkan geçici hayranlık veya heyecan durumu: "*Valinin hızı ve coşkusu, yanındakilere de bulaşıcı bir hastalık gibi sirayet ediyordu.*" - A. Kulin. 2. Sevinç gösterileriyle beliren güçlü heyecan: "*Gençlerin coşkusu coşkuda kalıyor, yaratıcı bir tutarlığa bir türlü dönüşemiyordu.*" -Ç. Altan. 3. ruh b. Salgı bezleri ve dinamik etkinliklerle kendine özgü ilişkileri bulunan iç veya dış uyaranların kamçıladığı güçlü duygu durumu. 4. fel. Bir düşünceyle, bir duyguyla dolarak yücelme, ruhun kendini aşıp yücelmesi, heyecan.

☛ _ **çukulata, çukolata** **xçikolata** ✓

a. Kakaonun içerisine şeker, süt, fıstık, fındık vb. katılarak yapılan bir tür tatlı yiyecek.

☛ _ **çünkü** **xçünkü** ✓

bağ. (çü'nkü) Şundan dolayı, şu sebeple, zira: "Ben şimdi sizin fikrinizi tenkit etmeyeceğim çünkü faydasızdır." -Ö. Seyfettin.

korkunç güzel **xçok güzel** ✓

Çok güzel.

sahne almak **xsahneye çıkmak** ✓

1) tiyatro, müzik vb. sanatçılar için sanatını izleyici önünde uygulamak, göstermek: "Türk kızı, orada sahneye çıktı ilk defa." -Y. Z. Ortaç. 2) mec. kullanılmak, görünmek, ortaya çıkmak: "Almanca yanında ara sıra Hırvatça da sahneye çıkıyor." -F. R. Atay.

dabruka **xdarbuka** ✓

a. (darbu'ka) müz. Toprak veya madenden yapılan, bir yanı açık, vurmali çalgı.

☛ _ **dakka** **xdaki:ka** ✓

a. (daki:ka) 1. Bir saatlik zamanın altmışta biri: □Burada, kırk beş dakika kadar, elleri daima kelepçeli, bir koltukta bekleyiş veya bekletiliş. □ -N. F. Kısakürek. 2. An,

zaman: □*Bundan sonra sizi her dakika arayacağım.*□ -C. Uçuk.

3. *mat.* Bir derecenin altmışta biri.

• _ **defi:le** **xdefile** ✓

a. Giyecekleri tanıtmak amacıyla mankenlerin yaptıkları gösteri, giyim gösterisi: "*Bir moda salonunda defileye bakıyormuşçasına baştan ayağa kadar süzdüğünü fark ettim.*"

-R. H. Karay.

• _ **dekarasyon** **xdekorasyon** ✓

a. 1. Dekor yapma işi. 2. Bir yeri süsleme.

• _ **dekaratör** **xdekoratör** ✓

a. 1. Tiyatro, opera vb. dekorlarını tasarlayan sanatçı. 2. İç mimar.

• _ **demokra:si** **xdemokrasi** ✓

a. *top.* b. Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, demokratlık: "*Bu kitapta toplanan yazıların bir kısmı bizim için hayati bir mesele olan demokrasi ile ilgilidir.*"

-M. Kaplan.

• _ **deyer** **xdeğer** ✓

a. 1. Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet: □*İnsan bir şeyin değerini ondan yoksun kalınca anlıyor.*□ -Halikarnas Balıkcısı. 2. Bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı, kıymet, paha, valör: □*Bildiği bütün Fransızca'yı toparlayarak vitrindeki kravatın değerini sordu.*□ - N. Hikmet. 3. Üstün nitelik, meziyet, kıymet. 4. Üstün, yararlı

nitelikleri olan kimse: □*Bence ziyan olmuş, eski deyimiyle heder olmuş bir değerdir.*□ -İ. O. Anar. 5. *fel.* Kişinin isteyen, gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey. 6. *mat.* Bir değişkenin veya bilinmeyenin sayı ile anlatımı. 7. Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü: □*Edebiyat, sanat, fikir, ilim ve başlıca değerlerimize toptan bir bakış lütfeder misiniz, efendim!*□ -A. Kabaklı.

🔍 _ **deyil** x**değil** ✓

a. Cümle içinde art arda kullanılan iki veya daha çok özneyi, tümleci, yüklemi, aralarından bazılarına olumsuzluk kavramı vererek birbirine bağlayan veya yüklem olumsuz çekimini sağlayan kelime: "*Bu direniş çetin değil, haşin değil, yürek burkucuydu.*" -T. Buğra.

🔍 _ **deyinmek** x**değirmek** ✓

(-e) Bir konuyu ele alarak ondan kısaca söz etmek, dokunmak, temas etmek: "*Gündüz yüzme havuzunda açmadığı bir konuya değirmek gereksinmesi duyuyordu.*" -N. Cumalı.

🔍 _ **deynek** x**değnek** ✓

a. 1. Elde taşınacak incelikte düzgün ağaç, sopa, çomak: "*Arabayı çeken lağar mandaları bir nefer, kalın bir değnekle hayladı.*" -A. H. Müftüoğlu. 2. Değnekle atılan dayak.

🔍 _ **dinazor** x**dinozor** ✓

a. 1. *hay.* b. Dinozorlar takımından, boyu 20 metre kadar

olabilen, ilk çağlarda yaşamış, günümüze fosilleri kalmış bir sürüngen. 2. *mec.* Gelişmelere ayak uyduramamış, çağın gerisinde kalmış veya mevcut durumu korumak isteyen kimse.

🔊 _ **direk** x**direkt** ✓

sf. 1. Dolaysız, aracısız: *İki devlet arasında direkt ilişki yok.* 2. *zf.* Doğru olarak, hiçbir yerde durmadan, duraksız, doğruca: *Bu otobüs direkt İstanbul'a gider.* 3. *zf.* Doğrudan, doğrudan doğruya: *Sınıfını direkt geçen öğrenci.*

🔊 _ **dispirator**, **distribütör** x**distribütör** ✓

a. tek. Dağıtıcı.

diyaloga x**diyaloğa** ✓

a. (l ince okunur) 1. Karşılıklı konuşma: *"Onun derslerinde biricik zaman ve mekân ölçüsü diyalogdur."* -N. F. Kısakürek. 2. Oyun, roman, hikâye vb. eserlerde iki veya daha çok kimsenin konuşması: *"Kişileri canlı, diyalogları kişilerin karakter özelliklerini yansıtacak gibi ustalıkla seçilmişti."* -N. Cumalı. 3. Konuşmaya dayanılarak yazılmış eser. 4. *mec.* Anlaşma, uyum sağlama veya bu yolda çalışma.

🔊 _ **doğma** x**dogma** ✓

a. 1. Belli bir konuda ileri sürülen bir görüşün sorgulanamaz, tartışılmaz gerçek olarak kabul edilmesi. 2. *fel.* Doğruluğu sınanmadan benimsenen, bir öğretinin veya ideolojinin temeli yapılan sav, nas, inak: *□Dogmaların en*

geçerli olduğu alan din alanıdır, burada yalnızca inanılır.□ -M. C. Anday.

dokunmatik x**dokunmalı** ✓

sf. Parmakla dokunularak çalıştırılan (makine vb.).

🔊 **_ döküman** x**doküman** ✓

a. Belge: "Dostumun dökümanlarından çok güzel bilgiler edinmiştim." -A. Boysan.

🔊 **_ dökümanter** x**dokümanter** ✓

sf. Belgesel: *Dökümanter film*.

🔊 **_ döndermek** x**döndürmek** ✓

(-i, -e) 1. Dönmesini sağlamak. 2. (-i) Başarısız saymak, geri çevirmek: *Sınavda döndürmüşler*. 3. Çevirmek, bükmek: "Oğlu başını arkaya döndürdü." -H. R. Gürpınar. 4. *mec.* ... bir duruma getirmek: *Beni serseme döndürdü*. 5. *mec.* Düzene koymak, yönetmek: *Tek başına bütün evi döndürüyor*.

🔊 **_ duymamazlık** x**duymazlık** ✓

a. Duymamış gibi davranma durumu.

🔊 **_ dünya** x**dünya:** ✓

Dünya öz. a. (*dünya:*) gök b. Güneş'e yakınlık bakımından üçüncü gezegen, acun.

dünya a. (*dünya:*) 1. Üzerinde yaşadığımız toprak ve denizler, yeryüzü. 2. Dış, çevre, ortam: □ *Biz dünyadan ayrı yaşarken dünya epey değişmiş*.□ -H. C. Yalçın. 3. İnançları bir olan ülke veya insanlar topluluğu: *Batı dünyası. Doğu dünyası*. 4. Meslek

veya iş birliği içinde bulunma, camia: *Ressamlar dünyasında onun yeri ayrıdır.* 5. zm. Elgün, herkes. 6. mec. Duygu, düşünce ve hayal âlemi: *□Köprüye kadar kendi dünyaları içinde ne tatlı, ne özlü konuşturlardı.□* -Y. Z. Ortaç.

🔍 _ düyüm xdüğüm ✓

a. 1. İplik, ip, halat vb. bükülebilir şeyleri kıvrıp kendi üzerine veya birbirine dolayarak yapılan boğum.
2. mec. Anlaşılamayan, çözülemeyen karışık durum: *□İçi ne kadar karışık olursa olsun, bu samimiyet her düğümü çözer.□* - P. Safa. 3. bl. Bilgisayar ağında başka birimlerle iletişim kurma yeteneği olan yazıcı, sunucu, bilgisayar vb. birim.
4. ed. Edebî eserlerde çapraşık olguların çözümlenmeden önce toplandığı en büyük merak unsuru. 5. fiz. Gelen ve yansımış dalgaların girişimiyle oluşan kararlı dalgalarda titreşim genliğinin sıfır olduğu noktalardan her biri: *Ardışık iki düğüm arası bir yarım dalga uzunluğudur.*

🔍 _ düzi:ne xdüzine ✓

a. Aynı cinsten on iki parçanın oluşturduğu takım.

🔍 _ fasit daire xfa:sit daire ✓

a. man. Kısır döngü: *"Fasit daire, dönüp dolaşıp aynı noktaya gelinen meseleler için söylenir."* -B. Felek.

🔍 _ fullemek xdoldurmak ✓

(-i) 1. Dolmasını sağlamak, dolu duruma getirmek: *□Bunu bilmek içimi kederle dolduruyordu.□* -A. Ağaoğlu. 2. Araç

deposunu akaryakıtla tamamen dolu duruma getirmek.

3. (nsz) Ateşli silahların içine mermi sürmek: *□İki tabanca getirdiler, takır takır doldurdular.* □ -F. R. Atay.

4. (nsz) Bildirge, çizelge, fiş vb. basılı kâğıtların boş yerlerini tamamlamak: *□Osmanlı tabiiyetini haiz Müslim diye, yol tezkeresi doldururlardı.* □ -Ö. Seyfettin.

5. Yaşını, yılını bitirmek: *□Yirmi yaşını dolduralı bir iki seneden fazla olmamıştı.* □ -O. V. Kanık.

6. Ses, koku yayılıp kaplamak: *□Odanın içini kızarmış bir ekmek kokusu doldurmuştu.* □ -S. F. Abasıyanık.

7. Belirli bir süreyi kaplamak, almak: *□Balıkçılara yardım etmek bütün zamanını doldurmayınca kentin içerilerine, gecekondu mahallelerine gitti.* □ -A. Kutlu.

8. (-le) mec. Canlılık kazandırmak: *□Evi sade sesiyle değil, vücudu ile de doldurdu.* □ -H. Taner.

9. mec. Birini, başkası için kötü düşünecek bir duruma getirmek: *□Ah, biliyorum, biliyorum seni o gece doldurdular.* □ -Y. K. Karaosmanoğlu.

kendine iyi bak ✕kendine dikkat et ✓

Kendine dikkat et.

🌀_ yaprak dolması ✕sarma ✓

a. 1. Sarmak işi: "Evlerindeki düzensizliğin, yozlaşmanın ve erinçsizliğin her yanı sarmasının yaratıcısı annesiydi." -M.

Uyguner. 2. Saran, içine alan şey, zarf. 3. ask. Çevirme. 4.

Lahana, pazı ve üzüm yaprağının hazırlanan içle sarılmasıyla

yapılan etli veya zeytinyağlı yemek. 5. *mdn*. Bir ayakta alınan paralel veya dik olarak dikmelerin üzerine yerleştirilen direk. 6. *sf*. Sarılarak yapılan: *Sarma yay*.

aşantiyon, aşantiyon x eşıantiyon ✓

a. Bir malın niteliğini belirtmek, özelliklerini göstermek amacıyla parasız verilen veya gönderilen mal: "*Avrupa firmalarından gelen yeni ilaç eşantiyonlarının tariflerini dikkatle okur, not ederdim.*" -R. N. Güntekin.

_ egzantrik, ekzantrik, egzantrik x eksantrik ✓

sf. 1. *mat*. Dış merkezli. 2. *top*. b. Ayrıksı. 3. *mec*. Ayrıksı: "*Romantik olmaktan ziyade eksantrik hâlleri beni harap etmeye başladı.*" -A. Gündüz.

_ egzoz, egsoz, eksoz, egzost, eksozt x egzoz ✓

a. 1. İçten yanmalı motorlarda yanan akaryakıtın gazı: "*Büyük kentin yazın egzoz, kışın kalorifer dumanı kokan havasından...*" -H. Taner. 2. Bu gazın boşaltılması. 3. Bu gazın atılmasını sağlayan düzen. 4. Susturucu.

_ Eğridir x Eğirdir ✓

öz. a. (*eği'rdir*) Isparta iline bağlı ilçelerden biri.

eki:bi x ekibi ✓

a. Takım: "*Aramızda ekipler kuracağız, maçlar yapacağız, oyunlar oynayacağız.*" -Ç. Altan.

🗣️ _ **ekistra** ~~xekstra~~ ✓

sf. 1. En iyi, üstün nitelikli: *Ekstra un*. 2. zf. Fazladan, alışılan ve gerekenden başka, ek olarak: *Ekstra yatak ücreti almadılar*.

🗣️ _ **entellektüel** ~~xentelektüel~~ ✓

sf. 1. Bilim, teknik ve kültürün değişik dallarında özel öğrenim görmüş (kimse), aydın, münevver. 2. Fikir sorunlarıyla ilgili: *Entelektüel bir çalışma*.

🗣️ _ **entrasan** ~~xenteresan~~ ✓

sf. İlgi çekici, ilginç: "Evet, şimdi çok *enteresan* bir noktaya geldik." -N. F. Kısakürek.

🗣️ _ **erezyon** ~~xerozyon~~ ✓

a. jeol. 1. Yer kabuğunu oluşturan kayaların, başta akarsular olmak üzere türlü dış etmenlerle yıpratılıp yerinden koparılarak eritilmeleri veya bir yerden başka bir yere taşınması olayı, aşınma, aşınım, itikâl: "Devlet toprağın ... *erozyonla kaybedilmesini önlemek ... amacıyla gerekli tedbirleri alır*." -Anayasa. 2. mec. Değer veya saygınlık kaybetme.

🗣️ _ **erkan** ~~xerkân~~ ✓

ç. a. (erkâ:nı) 1. Bir topluluğun ileri gelenleri, büyükler, üstler: "Yüksek sınıf mahalle *erkânını* da konaklarına uğrayıp meseleden haberdar eder." -R. H. Karay. 2. Yol, yöntem: "Onun arkasına bu yolda, bu *erkânda* gelmiş geçmiş

ustalar, pirlar vardı." -Ö. Seyfettin. 3. ask. General veya amiral aşamasındaki askerler.

erzağı **xerzakı** ✓

ç. a. (erza:kı) Uzun süre saklanabilen yiyeceklerin genel adı: "*Çarşıdan erzakını bile kendi pazarlık eder, kendi alır, kendi evine getirir.*" -Ö. Seyfettin.

_ eskirim **xeskrim** ✓

a. sp. Dürtücü kılıç, kesici kılıç ve delici kılıç adı verilen silahlarla yapılan spor, kılıç oyunu.

_ espiri **xespri** ✓

a. 1. İnce söz: "*Espri, kıtlıkta bolluk arz eden bir cevherdir.*" -N. F. Kısakürek. 2. ed. Nükte: *Romanın esprisi.*

_ eşgal, eşkal **xeshkâl** ✓

a. (eshkâ:li) esk. 1. Dıştan görünüş: "*Şu anda kendisinin eşkâlini bilen yüzlerce ve belki de binlerce kişi onu arıyordu.*" -İ. O. Anar. 2. Biçim (II). 3. Kılık.

_ eşortman, aşofman **xeshofman** ✓

a. Spor çalışmalarında giyilen, pamuklu veya sentetik kumaştan, iki parçalı giysi.

_ eşşek **xeshék** ✓

a. 1. hay. b. Atgillerden, uzun kulaklı binek ve hizmet hayvanı, merkep, karakaçan, uzun kulaklı (*Equus asinus*). 2. hlk. Odun kesme, duvar örme, sıva yapma vb. işlerde kullanılan üç veya dört ayaklı sehpa.

🔍 _ eşyalar xesya: ✓

ç. a. (eşya:) Türlü amaçlarla kullanılan, insan yapısı, taşınabilir cansız nesnelerin bütünü: "*Güçlük, ev bulmak ve eşyayı taşımak derdiyle başlar.*" -B. Felek.

🔍 _ evsane xefsa:ne ✓

a. (efsa:ne) 1. ed. Eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları, olayları konu edinen hayalî hikâye, söylence. 2. mec. Gerçeğe dayanmayan, asılsız söz, hikâye vb: "*Hamdi'nin hayatına dair uydurulmuş efsanelerden birisi de onun müthiş bir aşk yüzünden bu hâle geldiğidir.*" -Y. K. Karaosmanoğlu.

🔍 _ evye xeviye ✓

a. Mutfakta musluk altında bulaşık yıkamaya yarayan tekne: "*Mutfak kirli ve dağınık, eviye de altüst, dağ gibi bulaşık.*" -A. İlhan.

🔍 _ eyitim xegitim ✓

a. 1. Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye: "*Sadece kolejinizde değil eğitim işlerinin tümünde güvenilir bir danışman olabilirim.*" -N. Hikmet. 2. eğt. Eğitim bilimi.

🔍 _ eylenecek xeglenmek ✓

(nsz) 1. Neşeli, hoşça vakit geçirmek: "*Masadakiler*

eğlenirlerken vali dalgınlaşmıştı, pek dinlemiyordu konuşulanları." -A. Kulin. 2. (-le) Bir kimsenin herhangi bir kusuru veya zayıf noktası ile alay etmek: *"Yalnız bunları sordu ve inan ki benimle eğlendi."* -M. Ş. Esendal. 3. Bir yerde durmak, beklemek, tevakkuf etmek: *"Yemen'e gönderilirken Beyrut'ta bir hafta eğlenmiş hem şehri görmüş hem de Cebel köylerinde gezintiler yapmıştı."* -R. H. Karay. 4. Oyalanmak.

🔍 _ **ezzane** ~~ecza:ne~~ ✓

a. (ecza:ne) İlaçların hazırlandığı veya hazır ilaçların satıldığı yer.

kendine iyi bak ~~kendine~~ dikkat et ✓

Kendine dikkat et.

fa:kir ~~fakir~~ ✓

sf. 1. Geçimini güçlkle sağlayan, yoksul, fukara, **zengin** karşıtı: *"En fakir köyler taşrandır ve üstü kiremittir."* -F. R. Atay. 2. Olması gerekenden az: *"Seni fakir, soluk bir dekor içinde görmek istemem."* -M. Yesari. 3. a. Hindistan'da yokluğa, eziyete kendini alıştırmış derviş. 4. mec. Zavallı, kimsesiz: *"Hey gidi kahpe felek, gençliklerine doymadan gitti fakirler."* -H. Taner. 5. a. mec. ve esk. Kişinin alçak gönüllülük göstermek için kendisine verdiği san: *"Fakir dün ziyaretinize geldimse de bulamadım."* -Şemsettin Sami.

🔊 _ **fa:riza** x**fari:za** ✓

a. (*fari:za*) esk. 1. *din* b. Tanrı buyruğu: *Hac farizası*. 2. Yapılması gerekli ödev, görev. 3. *huk*. İslam hukukuna uygun bir biçimde mirasçılara düşen pay.

🔊 _ **fanta:zi**, **fantazi** x**fantezi** ✓

a. 1. Sonsuz, sınırsız hayal, fantazy. 2. Değişik heves, değişik beğeni, değişik düşünüş: "*Üstelik büyük bir taklit kabiliyeti ve fantezisi vardı.*" -R. N. Güntekin. 3. *sf*. Süslü ve türü değişik olan: "*Yerinden doğrulmuş fantezi ipek çoraplarını, yeni gömleğini gururla göstererek. gülüyordu.*" - R. N. Güntekin. 4. *müz*. Serbest biçimli beste veya alaturkada serbest biçimli şarkı.

🔊 _ **fasit daire** x**fa:sit daire** ✓

a. *man*. Kısır döngü: "*Fasit daire, dönüp dolaşıp aynı noktaya geline meseleler için söylenir.*" -B. Felek.

🔊 _ **fasülye** x**fasulye** ✓

a. (*fasu'lye*) *bit*. b. 1. Fasulyegillerden, barbunya, çalı, ayşekadın, horoz vb. türleri bulunan bitki (*Phaseolus vulgaris*). 2. Bu bitkinin sebze olarak yararlanılan yeşil ürünü ve kuru tohumları.

🔊 _ **felan** x**falan** ✓

zm. 1. Söylenmesi istenmeyen veya gerekli görülmeyen bir özel adın yerini tutan kelime, filan: *Bana □falan geldi, falan gitti□ diye anlatmaya başladı*. 2. a. Cümlede belirtilen nesne

veya nesnelerden sonra gelerek □ve benzerleri□ anlamında kullanılan bir söz: □*Hiç heyecan falan göstermiyor.*□ -Ö.

Seyfettin. 3. sf. Tarih, yer, kişi vb.nin önüne gelerek

tekrarlanmak istenmeyen sözlerin yerine kullanılan

kelime: *Falan tarihte, falan yerde, falan kişi ile gezerken sizi gördüm.*

🔊 _ **fermar** x**fermuar** ✓

a. Giysi, çanta vb. yerlerde kullanılan, karşılıklı dişler ve bunların üzerinde yürüyen kapatıcıdan oluşan düzene, cırcır, carcur.

🔊 _ **fesetmek** x**feshetmek** ✓

(-i) (*fe'shetmek*) 1. Verilmiş bir yargıyı kaldırmak, bozmak.
2. Kapatmak, dağıtmak.

🔊 _ **fiat** x**fiyat** ✓

a. 1. Alım veya satımda bir şeyin para karşılığındaki değeri, eder, paha: "*Fiyatı her ne ise derhâl tediye ederim.*" -N.

Hikmet. 2. *ekon*. Bir mal veya iş gücü için uygun görülen para

karşılığı. 3. *ekon*. Bir değer ile para birimi arasındaki

ilişki: "*Fiyat yükselişlerini de beş yüz mislinde durdurmayı bildi.*" -N. F. Kısakürek.

🔊 _ **filim** x**film** ✓

a. 1. Fotoğrafçılıkta, radyografide ve sinemacılıkta resim çekmek için kullanılan, selülozdan, saydam, bükülebilir şerit.

2. Camlara yapıştırılarak içeriğinin görünmesini engelleyen bir

tür ince yaprak. 3. *sin.* Bir oyunun bütününü taşıyan şerit veya şeritlerin bütününü. 4. *sin.* Sinemalarda gösterilen eser.

🔊 _ **fites** x**vites** ✓

a. Otomobillerin çekiş ve hızını ayarlamaya yarayan dişliler düzeni.

fizik tedavisi x**fizik tedavi** ✓

a. *tıp* Hastalıkları su, ışık, hava, elektrik vb. fiziksel ve mekanik yöntemlerle tedavi etme, fizyoterapi.

🔊 _ **florasan** x**floresan** ✓

a. (*l* ince okunur) fiz. Florışıl.

🔊 _ **fortmanto** x**portmanto** ✓

a. Palto, şapka vb. şeyleri asmak için yapılmış, raflı, bazıları aynalı askılık: "*Antrede duran portmantonun aynasına göz attı.*" -R. H. Karay.

🔊 _ **fullemek** x**doldurmak** ✓

(-i) 1. Dolmasını sağlamak, dolu duruma getirmek: □*Bunu bilmek içimi kederle dolduruyordu.* □ -A. Ağaoğlu. 2. Araç deposunu akaryakıtla tamamen dolu duruma getirmek.

3. (*nsz*) Ateşli silahların içine mermi sürmek: □*İki tabanca getirdiler, takır takır doldurdular.* □ -F. R. Atay.

4. (*nsz*) Bildirge, çizelge, fiş vb. basılı kâğıtların boş yerlerini tamamlamak: □*Osmanlı tabiiyetini haiz Müslim diye, yol tezkeresi doldururlardı.* □ -Ö. Seyfettin. 5. Yaşını, yılını bitirmek: □*Yirmi yaşını dolduralı bir iki seneden fazla*

olmamıştı. □ -O. V. Kanık. 6. Ses, koku yayılıp kaplamak: □ *Odanın içini kızarmış bir ekmek kokusu doldurmuştu.* □ -S. F. Abasıyanık. 7. Belirli bir süreyi kaplamak, almak: □ *Balıkçılara yardım etmek bütün zamanını doldurmayınca kentin içerilerine, gecekondularına gitti.* □ -A. Kutlu. 8. (-le) mec. Canlılık kazandırmak: □ *Evi sade sesiyle değil, vücudu ile de doldurdu.* □ -H. Taner. 9. mec. Birini, başkası için kötü düşünecek bir duruma getirmek: □ *Ah, biliyorum, biliyorum seni o gece doldurdular.* □ -Y. K. Karaosmanoğlu.

🌐 _ **payton** x **fayton** ✓

a. 1. Tek körüklü, dört tekerlekli, genellikle çift atlı binek arabası, payton: □ *Kır atların çektiği bir faytonla gelirdi.* □ -P. Safa. 2. hay. b. Perde ayaklılardan, sıcak deniz kıyılarında yaşayan, uzun kuyruklu bir kuş (*Phaeton*).

gangaster x **gangster** ✓

a. (ga'ngster) 1. Yasa dışı işler yapan çete üyesi: "Gangster filmleri çoklukla gençler arasında öykünme isteği uyandırır." - N. Cumalı. 2. mec. Herhangi bir çıkar için her türlü kötülüğü yapan kimse: "Artık yapacak işleri kalmamış da afyon kaçakçılarına, karaborsa gangsterlerine taktik vermeye kalkmışlar." -H. E. Adıvar.

• _ gangren xkangren ✓

a. tıp Vücudun bir yerindeki dokuların ölmesi: "Onun bacağını kangren tehdit edip de tecrit ettiğimiz vakit daha iyi tanıdım onu." -H. E. Adıvar.

• _ gardolap xgardırop ✓

a. 1. Giysi dolabı: "Gardırop kapıları açık ve her tarafa elbise ve çamaşırlar serpili." -N. F. Kısakürek. 2. Bir kişinin sahip olduğu bütün giysileri, giysi takımları.

• _ gaste, gazte xgazete ✓

a. (gaze'te) 1. Politika, ekonomi, kültür ve daha başka konularda haber ve bilgi vermek için yorumlu veya yorumsuz, her gün veya belirli zaman aralıklarıyla çıkarılan yayın: "Kahvelerde ikinci bir oyalanma yolu, gazetelerdi." -N. Cumalı. 2. Bu yayının yönetildiği, hazırlandığı, basıldığı yer: Her gün gazeteye uğruyordu.

gaza:bı xgazabı ✓

a. Öfke, kızgınlık, hiddet: "En önde Tevfik, en arkada cüce, birbirinin ayaklarına basarak Emine'nin gazabından sokağa fırladılar, karanlıkta birdenbire kayboldular." -H. E. Adıvar.

• _ go:metri, gö:metri xgeometri ✓

a. 1. Nokta, çizgi, açı, yüzey ve cisimlerin birbirleriyle ilişkilerini, ölçümlerini, özelliklerini inceleyen matematik dalı, hendese. 2. Bu konu ile ilgili olan kitap veya ders.

gol yapmak xgol atmak ✓

Topun karşı takımın kalesine girmesini sağlamak.

Gökân xGökhan ✓

Cinsiyet: Erkek

Eski Türklerde gök Tanrısı.

🗑 _ görseller xgörüntüler ✓

a. 1. Gerçekte var olmadığı hâlde varmış gibi görünen şey, hayalet. 2. Manzara. 3. esk. Gölge oyununda Karagözcünün perdeye yansıttığı görsel malzeme: *"Ayrıca kimi Karagözcüler kendi görüntülerini kendileri hazırlarlar."* -M. And.

4. fiz. Herhangi bir nesnenin mercek, ayna vb. araçlarla oluşturulan biçimi, hayal. 5. mat. Sayı doğrusu üzerinde bir sayıya karşı gelen nokta. 6. sin. ve TV Bir film üzerinde sıralanmış resimlerin gösterici yardımıyla ekrana art arda düşürülmesi sonunda hareketin yeniden kurulmasıyla ortaya çıkan görünüş, görüntülük üzerindeki hareketli resimler bütünü.

🗑 _ gravat xkravat ✓

a. Bir ucu ince, diğer ucu daha geniş, gömlek yakasının altından geçirilerek önde üçgen biçiminde bağlanan, özel kumaştan yapılan giysi aksesuarı, boyun bağı: *"Muallim Bey, kravatınızın rengi gömleğinize uymamış, dedi, suratıma güldü."* -F. R. Atay.

korkunç güzel xçok güzel ✓

Çok güzel.

meyda:na gelen xmeydana gelen ✓

1. Olan, oluşan. 2. Ortaya çıkan.

🕒 _ -mişli geçmiş xbelirsiz geçmiş ✓

a. db. Fiilin belirttiği kavramın, içinde bulunulan zamandan önce olup bittiğini başkasından duyarak veya belirsiz olarak bildiren, -miş ekiyle kurulan kip, -miş'li geçmiş, naklî mazi: *ağla-mış, gel-miş* gibi.

ha:kem xhakem ✓

a. 1. Tarafların aralarındaki anlaşmazlığı çözmek için yetkili olarak seçtikleri ve üzerinde anlaştıkları kişi, yargıcı. 2. Belirli bir konudan iyi anlayan kimse. 3. Seçme ve karar verme yetkisi bulunan kimse. 4. sp. Karşılaşmaları, yarışmaları kurallara uygun ve yansız olarak yöneten kimse: "*Hakem, üçüncü defa tekrar ederse güreşe son vereceğini ilan etti.*" - H. E. Adıvar.

🕒 _ Ha:lim xHali:m ✓

sf. (*hali:m*) esk. Yumuşak huylu (kimse) anlamında bir erkek adı.

🕒 _ ha:tıra: xha:tıra ✓

a. (*ha:tıra*) ed. 1. Anı: *Hatıralarımızda onun hüviyeti harp*

cephesinde bir yalçın tepe hâlinde kaldı. □ -İ. A. Gövsa. 2.
Andaç, anmalık, yadigâr.

Hacettepe ✕ Ha:cettepe ✓

🔍 _ Hakkari ✕ Hakkâ:ri ✓

öz. a. (*hakkâ:ri*) Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerinden biri.

🔍 _ hakkaten ✕ haki:katen ✓

zf. (*haki:katen*) Gerçekten: □ *Nihayet hakikaten de bir gün söylediği gibi büsbütün ortadan kayboldu.* □ -A. H. Çelebi.

🔍 _ halisınasyon, halisünasyon ✕ halüsinasyon ✓

a. ruh b. Sanrı.

Halit ✕ Ha:lit ✓

Söyleyiş: (*ha:lit*) Cinsiyet: Erkek
Sürekli, sonsuz, ebedî anlamında bir erkek adı.

🔍 _ haremlık selamlık ✕ harem selamlık ✓

a. 1. Kadın ve erkeğin ayrı ayrı oturması. 2. Kadın ve erkeğin ayrı ayrı oturduğu yer.

🔍 _ harfiyat ✕ hafriyat ✓

a. (*hafriya:tı*) esk. Toprağı kazma, kazı.

🔍 _ hemşi:re ✕ hemşire ✓

a. 1. Doktor tarafından acil durumlar dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygulamak, hastanın bakımını düzenlemek, denetlemek ve değerlendirmekle görevli ve yetkili sağlık

çalışanı, şvester: □*Hemşirenin onlara ters ters bir şeyler söylediğini işitiyorum.*□ -A. Ümit. 2. esk. (hemşi:re) Kız kardeş, bacı: □*İyi tanıdığım anasına ve hemşirelerine hiçbir suretle benzemiyor.*□ -Y. K. Beyatlı.

🗣️ _ **herıld** x**herhâlde** ✓

zf. (he'rhâlde) Büyük bir ihtimalle: "*Herhâlde yakışıklı denecek bir adam sayılmam.*" -H. E. Adıvar.

🗣️ _ **herkez**, **herkeş** x**herkes** ✓

zm. (he'rkes) İnsanların bütünü: "*Neylersin ölüm herkesin başında / Uyudun uyanmadın olacak*" -C. S. Tarancı.

🗣️ _ **heycan** x**heyecan** ✓

a. (heyeca:nı) 1. Sevinç, korku, kızgınlık, üzüntü, kıskançlık, sevgi vb. sebeplerle ortaya çıkan güçlü ve geçici duygu durumu: □*Halk arasında da keder ve sevinç diye iki bariz heyecan olduğuna inanmıştı.*□ -P. Safa.

2. fel. Coşku: *Halk heyecan içinde.*

🗣️ _ **Hıristiyan** x**Hristiyan** ✓

öz. a. din b. Hz. İsa'nın dininden olan kimse, İsevi, Nasrani.

🗣️ _ **hi:be** x**hibe** ✓

a. Bağış.

Hintli x**Hint** ✓

öz. a. Hindistan halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

🔊 _ hoporlör, opörlör, aporlor ✗hoparlör ✓

a. 1. Elektrik dalgalarını ses dalgasına çeviren ve gerektiğinde sesi yükselten alet: *"Bu caminin hoparlör düzeni ve halıları için elektrik süpürgesi bile var."* -F. Otyam. 2. Radyo, pikap, teyp vb. araçlarda sesi işitilebilecek duruma getiren alet: *"Hemen hemen bütün Batı ülkelerini gezdim. Hiçbir yerde hoparlör sesi duymadım."* -F. R. Atay.

hukuğun ✗hukukun ✓

ç. a. (huku:ku) 1. Toplumu düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaların bütünü, tüze: *"Hukuk daima âdetlerin peşinden gider, önüne geçmez."* -P. Safa. 2. Bu yasaları konu alan bilim: *"Kaldı ki böyle bir hareket, milletlerarası hukuka taban tabana zıttı."* -Y. K. Karaosmanoğlu. 3. Yasaların ceza ile ilgili olmayıp alacak verecek vb. davaları ilgilendiren bölümü: *Hukuk davası. Hukuk mahkemesi.* 4. Haklar: *Hukukumdan vazgeçmem.* 5. mec. Ahbaplık, dostluk: *"Hukukumuz, doktor hasta ilişkisinden daha önemlisi, kişiseldir; eski dostuz."* -A. Boysan.

ır ✗yır ✓

a. hlk. 1. Ezgi, türkü, nağme. 2. Şiir.

🔊 _ ıskonto ✗iskonto ✓

a. (isko'nto) tic. 1. İndirim. 2. Kırdırma. 3. Senedin

saymaca değeri üzerinden yapılan indirim. 4. tkz. Söz için bir bölümünü söylenmemiş sayma: *Bu sözleri iskonto ile dinle.*

🔊 _ **Istanbul, İstambul** x**İstanbul** ✓

öz. a. (*ista'nbul*) Türkiye'nin Marmara Bölgesi'nde yer alan illerinden biri.

ıstırap x**ızdırap** ✓

(*ızdıra:bı*) Acı, üzüntü, sıkıntı, keder: "*İyi bir şoför her çeşit ızdıraba katlanmalıdır.*" -A. Gündüz.

ıstırar x**ıztırar** ✓

a. (*ıztıra:rı*) esk. Zorunluluk.

🔊 _ **istakoz** x**ıstakoz** ✓

a. hay. b. Istakozlardan, suda yaşayan, birinci ayak çifti güçlü iki kıskaç durumunda gelişmiş bulunan, beyaz eti için avlanan, iri bir böcek (*Homarus vulgaris*).

candarma, cenderme x**jandarma** ✓

a. (*janda'rma*) 1. ask. Yurt içinde genel güvenliği ve kamu düzenini korumakla görevli, yasa ve nizamların koyduğu hükümlerin yürütülmesini ve bunlara dayanan hükûmet emirlerinin yerine getirilmesini sağlayan silahlı askerî kuvvet. 2. ask. Bu kuvvette görevli olan kimse. 3. sf. mec. Açıkgoz.

🔊 _ **celatin** x**jelatin** ✓

a. (*l ince okunur*) 1. Genellikle hekimlik ve fotoğrafçılıkta kullanılan, hayvanların kemik, kıkırdak vb. dokularından veya

bitkisel yosunlardan elde edilen saydam, renksiz, kokusuz bir madde. 2. Ambalaj için kullanılan ince, parlak bir madde: *"Geri dönüp yediği bonbonların jelatinlerini topladı."* -E. Şafak.

 _ **ceton** ~~xjeton~~ ✓

a. Telefon ve türlü oyunlarda para yerine kullanılan küçük, metal veya plastik marka.

 _ **cimnastik** ~~xjimmnastik~~ ✓

a. sp. 1. Vücudu çevikleştirmek ve güçlendirmek için yapılan alıştırmaların tümü, idman, kültürfizik: *"Bir jimnastik hareketiyle kollarını iki üç defa yana doğru açtı."* -Y. K. Karaosmanoğlu. 2. Erkeklerde, yer alıştırmaları, barparalel, barfiks, halkalar ve kulplu beygir; kadınlarda yer alıştırmaları, eşit olmayan çubuklar, barfiks, denge kalası alıştırmalarını içeren yarışma disiplini.

gangren ~~xkangren~~ ✓

a. tıp Vücudun bir yerindeki dokuların ölmesi: *"Onun bacağını kangren tehdit edip de tecrit ettiğimiz vakit daha iyi tanıdım onu."* -H. E. Adıvar.

 _ **gravat** ~~xkravat~~ ✓

a. Bir ucu ince, diğer ucu daha geniş, gömlek yakasının altından geçirilerek önde üçgen biçiminde bağlanan, özel

kumaştan yapılan giysi aksesuarı, boyun bağı: *"Muallim Bey, kravatınızın rengi gömleğinize uymamış, dedi, suratıma güldü."* -F. R. Atay.

ıçki kullanmak xıçki içmek ✓

İçki içmek

kâ:busu xkâ:bu:su ✓

a. (kâ:bu:su) 1. Karabasan: *"Dün gece bütün sinirlerimi bir kâbus işkencesinin zoru altına koyan buhranlı saatler yaşadım."* -E. İ. Benice. 2. a. Acı, sıkıntı, korku veren olay.

ka:nu:nusa:ni: xkâ:nu:nusa:ni ✓

a. (kâ:nu:'nusa:ni) esk. Ocak ayı.

ka:nunuevvel xkâ:nu:nuevvel ✓

a. (kâ:nu:'nuevvel) esk. Aralık ayı.

ka:rsör, karisör xkaroser ✓

a. Otomobilde, mekanizmayı oluşturan motor, makine, tekerlek, şasi vb. bölümlerin dışında kalan, görünen dış bölüm.

ka:til zanlısı xkatil zanlısı ✓

Öldürme şüphelisi.

ka:valtı xkahvaltı ✓

a. 1. Genellikle sabahları yenilen hafif yemek: *"Sabah kahvaltısından sonra otelimden çıktım."* -A. Haşim. 2. Bu biçimde düzenlenmiş yemek: *"Bu sabah kahvaltı sofrasında üç kişiyiz."* -Y. Z. Ortaç.

🔊 kabi:ne xkabine ✓

a. (kabi'ne) 1. Bakanlar Kurulu, hükûmet. 2. Hekim muayenehanesi: *"Rengi doktor kabinelerinin kapılarındaki cilalı siyah levhalar gibi parlıyor."* -A. Gündüz. 3. Kabin: *"Bir kabineye girip soyundum."* -S. F. Abasıyanık. 4. Hela.

🔊 kağıt xkâğıt ✓

a. 1. Hamur durumuna getirilmiş türlü bitkisel maddelerden yapılan, yazı yazmaya, baskı yapmaya, bir şey sarmaya yarayan kuru, ince yaprak: *Yazı kâğıdı. Duvar kâğıdı. Sigara kâğıdı.* 2. sf. Bu yapraktan yapılmış: *"Gece hafif rüzgârlarla sallanan kâğıt fenerlerin aydınlığında dans edilir."* -A. Haşim. 3. Yazılı kâğıt yaprağı, pusula, tezkere: *"Belediye kâtibine bir kâğıt götürmüştü, dönerken kasabın çırağına rast geldi."* -M. Ş. Esenal. 4. Yazılı sınav kâğıdı. 5. İskambil kâğıdı. 6. Belge ve doküman: *"... hâkim kararı olmadıkça ... kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz."* -Anayasa. 7. Menkul kıymetler borsasında işlem gören tahvil, hisse senedi gibi mali değeri olan senet. 8. Menkul kıymetler. 9. hlk. Kâğıt para: *"Kalkıp cevabını veriyor; bilirse ne âlâ, beş bin kâğıdı cepledi demektir."* -A. İlhan.

kaideye almamak xkale almamak ✓

önem vermemek, hesaba katmamak, sözünü etmeye değer bulmamak.

• kakafoni xkakofoni ✓

a. ed. Ses uyumsuzluğu.

• kalemşör xkalemşor ✓

a. alay Kalem savaşı.

• kanpanya xkampanya ✓

a. (kampa'nya) 1. Politika, ekonomi, kültür vb. alanlarda belirli bir süredeki etkinlik dönemi: "Yetki kanununa karşı gençlerin giriştiği kampanya sade Berlin'e inhisar etmiyor." - H. Taner. 2. tic. Tüketiciyi özendirmek için belli sürelerde düzenlenen indirimli veya taksitli satış.

• kaparo xkapora ✓

a. (kapo'ra) huk. Güvenmelik.

• kapşon xkapüşon ✓

a. Başlık.

• Karayca xKaraimce ✓

öz. a. 1. Karaim Türkçesi. 2. sf. Bu Türkçeyle yazılmış olan.

• karegrafi, kareografi xkoreografi ✓

a. 1. Dans adımlarının kâğıda geçirilmesi. 2. Bir baleyi oluşturan adım, figür ve anlatımların bütünü.

• karekter xkarakter ✓

a. 1. Ayırt edici nitelik. 2. Bir bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen, üstün ana özellik, öz yapı, ıra, seciye: "Yıldız'ın iyi bir eğitimi, kuvvetli bir karakteri var." -A.

Gündüz. 3. Bir kimsenin veya bir insan grubunun tutumu, duygulanma ve davranış biçimi: "*Pek uysal, tatlı, neşeli karakterine rağmen dostum kavgacıdır.*" -R. H. Karay. 4. Basımda harf türü. 5. *ed.* Bir eserde duygu, tutku ve düşünce yönlerinden ele alınan kimse. 6. *fel.* Bireyin kendi kendine egemen olmasını, kendi kendisiyle uyum içinde bulunmasını, düşünüş ve hareketlerinde tutarlı, sağlam kalabilmesini sağlayan özellikler bütünü.

karemel ✗karamel ✓

a. Eritilmiş ve birazı yakılmış şekerle yapılan şekerleme, karamela.

🌱 karnıbahar ✗karnabahar ✓

a. (*karna'bahar*) bit. b. Turpgillerden, çiçekleri etli ve tanecikli bir görünüşte olan, yaprakları lahana yaprağına benzeyen, sebze olarak kullanılan bir bitki (*Brassica oleracea botrytis*).

🌱 kavonoz ✗kavanoz ✓

a. Plastik, cam vb. maddelerden yapılmış ağzı geniş, çeşitli boylarda kap: "*Gül ağaçlarının dibini akşamdan beyaz kavanozlara koyar, içine yüzüklerimizi, yüksüklerimizi atar, ertesi sabah güneş doğarken mâni söyleyerek tekrar çıkarırdık.*" -Ö. Seyfettin.

🌱 kaysı ✗kayısı ✓

a. 1. bit. b. Gülgillerden, sıcak veya ılık iklimlerde yetişen,

çiçekleri pembemsi beyaz bir ağaç (*Prunus armeniaca*).2. bit.
b. Bu ağacın açık turuncu renkte, eti sulu, güzel kokulu, tek ve sert çekirdekli tatlı meyvesi: "*Benim kayıslara müşteri çıkmam ihtimalini düşünmüştü.*" -R. N. Güntekin. 3. Beyazı pişmiş, sarısı az pişmiş yumurta.

kendine iyi bak xkendine dikkat et ✓

Kendine dikkat et.

keşki xkeşke ✓

ünl. (ke'şke) Dilek anlatan cümlelerin başına getirilerek "ne olurdu" anlamında özlem veya pişmanlık bildiren bir söz, bari, keşki: "*Keşke vazifesi oralarda olsaydı!*" -F. R. Atay.

kırahatane xkıra:atha:ne ✓

a. (kıra:atha:ne) 1. Kahve, kahvehane: "*Burasını otel mi zannettin, kıraathane mi?*" -S. F. Abasıyanık.

2. esk.Müşterilerinin okumaları için gazete ve dergi bulunduran geniş, temiz ve iyi döşenmiş kahvehane.

kilot xkülot ✓

a. (l ince okunur) 1. Kısa, beli lastikli iç çamaşırı, don. 2. Genellikle binicilerin giydikleri paçası dar, üst bölümü geniş pantolon: "*Adamın sırtında yakasız bir mintanı, bacaklarında da dolaksız bir külot vardı.*" -H. Taner.

kimyasal xkimya:sal ✓

sf. (kimya:sal) Kimyaya ait, kimya ile ilgili, kimyevi: *Kimyasal birleşim.*

kipri ✕ kirpi ✓

a. hay. b. Kirpigillerden, uzunluğu 25-30 santimetre olan, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan (*Erinaceus europaeus*).

kiprik ✕ kirpik ✓

a. 1. Göz kapağının kenarındaki kıllar veya bu kıllardan her biri: "Demirin tozu ve pası dev işçilerin kirpiklerine yağar, gözlerine dolardı." -L. Tekin. 2. bit. b. ve hay. b. Tüy gibi, küçük ve ince uzantı veya uzantılar.

kirbit ✕ kibrit ✓

a. 1. Bir ucu sürtünme sonucu yanabilecek birleşimde olan küçük tahta veya karton parçası: "Sol cebinden sigara paketiyle kibriti çıkardı." -Y. Atılgan. 2. İçinde bu parçaları bulunduran küçük kutu. 3. esk. Kükürt.

kitlemek ✕ kilitlemek ✓

(-i) 1. Anahtarla kilidi kapamak: "Annesi bu olaydan sonra iki gün kapıyı kilitlemiş, korku içinde yaşamıştı." -H. E. Adıvar. 2. Bir nesne veya bir kimseyi kilitli bir yere kapamak: *Bütün giyeceklerini dolaba kilitlemişler. Çocuğu bodruma kilitlemiş.* 3. Karşılıklı çıkıntı ve girintileri olan şeyleri birbirine geçirmek, kenetlemek: "Sırtüstü kerevete uzanarak iki elimin parmaklarını ensemdede kilitledim." -R. N. Güntekin. 4. mec. Sıkıca tutmak: "Zehra parmaklarıyla kadehini kilitledi." -A. İlhan. 5. mec. Kapatmak: "Hafızamı

kilitlemiştim, maziyi hiç çıkaramıyordum, küflensin kalsın orada diyordum." -A. Gündüz.

🔍 **klavuz** ✗ **kılavuz** ✓

a. 1. Yol gösteren, tarihî ve turistik yerleri gezerken bilgi aktaran kimse, rehber: "*Mum tutan kılavuzların arkasından içeri girdik.*" -F. R. Atay. 2. Herhangi bir alanda ve konuda bilgi veren, yol yöntem gösteren kitap vb: *Öğrenci kılavuzu*. 3. Evlenecek olan erkek veya kadına eş bulan kimse. 4. *mec.* Ruhsal ve zihinsel bakımdan yol gösteren, ışık tutan kimse: *Kılavuzumuz Atatürk'tür*. 5. *den.* Kılavuz gemisi. 6. *den.* Kılavuz kaptan: *İstanbul Boğazı'ndan kılavuz almadan geçmek yasaktır*. 7. *sin.* Makaradaki filmlerin başında ve sonunda yer alan, filmin alıcısı, yıkama aracı, basım aracı, gösterici vb. araçlara takılıp çıkarılmasında kolaylık sağlayan, asıl film için pay bırakan çeşitli renklerde film parçası. 8. *tek.* Somun veya boru içine yiv açmakta kullanılan araç. 9. *tek.* Dar ve uzun bir yerden tel, kablo gibi bükülebilen bir şey geçirilirken bunların ucuna bağlandığı sert nesne.

🔍 **kokreç**, **kokareç** ✗ **kokoreç** ✓

a. Şişe sarılarak kor ateşte kızartılan, kuzu bağırsağından yiyecek.

🔍 **kolanya** ✗ **kolonya** ✓

a. (*kolo'nya*) İçinde, limon, lavanta, tütün vb. bitkilerin

yağı bulunan, hafif kokulu alkollü bir madde: *"O giderken yanaklarına, ellerine kolonya sürdürdü."* -H. E. Adıvar.

🔍 **kollej** ✗ **kolej** ✓

a. eğt. 1. Öğretim programında yabancı bir dil öğretimine ağırlık veren okul. 2. Bazı meslek okullarına verilen ad: *Polis koleji. Sağlık koleji.*

🔍 **kolleksiyon** ✗ **koleksiyon** ✓

a. 1. Öğrenme, yarar sağlama veya zevk amacıyla bir araya getirilmiş ve özelliklerine göre sınıflara ayrılmış nesnelerin bütünü, derlem: *"Saat koleksiyonu yapmaya merak sarışım da işte buradan geliyor."* -H. Taner. 2. Modaevlerinin giyimdeki yenilikleri tanıtmak için düzenlediği defilelerde gösterilen modellerin bütünü.

🔍 **kollektif** ✗ **kolektif** ✓

sf. 1. Birçok kimseyi veya nesneyi içine alan, birçok kişi ve nesnenin bir araya gelmesi sonucu olan: *"Kolektif bir görüş rahatlığı insanı düşündürmekten kurtarır."* -A. H. Çelebi. 2. zf. Ortaklaşa.

🔍 **komidin** ✗ **komodin** ✓

a. Karyolanın yanı başına konulan üstü masa biçimindeki küçük dolap, komot: □ *Niye bu çerçeveli resim komodinin üstünde değil, çekmecenin içinde duruyor?* □ -A. İlhan.

🔍 **kominist** ✗ **komünist** ✓

a. Komünizm yanlısı olan kimse.

komünükasyon xkomünikasyon ✓

a. tek. İletişim.

konsansüs xkonsensüs ✓

a. Uzlaşma.

kontür, kontur xkontör ✓

a. 1. Belirli bir sürenin bir birim olarak kabul edildiği ve telefonda toplam konuşma süresinin kaç birim olduğunu sayısal olarak gösteren araç. 2. Telefon, gaz, su vb.nde tüketim birimi.

kopye xkopya ✓

a. (ko'pya) 1. Bir sanat eserinin veya yazılı bir metnin taklidi, asıl karşıtı: "Edebiyatımız iptidai, resmimiz basit, felsefemiz kopya, okuma yazma bilmek bir irfan sayılıyor." - P. Safa. 2. Suret çıkarma işi. 3. Bir sınavda soruları cevaplamak için başka birinden veya yerden gizlice yararlanma. 4. Yazılı sınavda gizlice bakmak için hazırlanmış kâğıt. 5. sf. Taklit edilmiş olan: "Hanımlar köşe minderinin sağ duvarındaki birkaç kopya resme daldılar." -H. E. Adıvar. 6. biy.Aynı canlıdan eşeysiz olarak üreyen canlı, klon.

korkunç güzel xçok güzel ✓

Çok güzel.

kozmatik xkozmetik ✓

a. Cildi ve saçları güzelleştirmeye, canlı tutmaya yarayan her türlü madde.

• kurdela, kordale, kurdale xkurdele ✓

a. (kurde'le) 1. Geniş ipekli şerit: "Anam ikiz bebe beklemediği için tek bir kırmızı kurdele hazır etmişti beşiğin başına." -A. Kulin. 2. Belli bir biçim verilmiş saç veya giysinin yakasına takılan ince kumaş.

• küpür xkupür ✓

a. 1. Giyside kesim. 2. Kesik: "Bunu yazmaktan kupürlerini buraya yapıştırmak daha iyi." -A. Gündüz.

• küvöz xkuvöz ✓

a. Yaşanak.

panik oldum xpanik olmak, paniğe kapılmak ✓

çok korkmak: □Kendisi ile birlikte gelemeyeceğini anlayınca tam bir paniğe kapıldı.□ -N. Cumalı.

sigara kullanmak xsigara içmek ✓

Sigarayı bir ucundan yakıp öbür ucundan dumanını emerek içine çekmek: "İleride, laboratuvarın geniş sahasını çevreleyen gri duvarların dibinde iki güvenlik görevlisi sigara içiyorlardı." -E. Şafak.

• soy kırımı xsoykırım ✓

a. (so'ykırım) top. b. Bir insan topluluğunu ulusal, dinsel vb. sebeplerle yok etme, jenosit, genosit, pogrom.

4 Levent x4. Levent ✓

İstanbul'da bir semt adı.

la:ik, la:yik xlaik ✓

sf. (*l ince okunur*) huk. Din işlerini devlet işlerine karıştırmayan, devlet işlerini dinden ayrı tutan: "*Türkiye Cumhuriyeti ... laik ve sosyal bir hukuk devletidir.*" -Anayasa.

la:kap xlakap ✓

a. (*l ince okunur*) Bir kimseye, bir aileye kendi adından ayrı olarak sonradan takılan, o kimsenin veya o ailenin bir özelliğinden kaynaklanan ad: "*Öyleyse bana da bir lakap bul, dedi, sallanmaktan başı dönen tuzluğu nihayet masaya bırakabildiğinde.*" -E. Şafak.

labaratuvar, labaratuvar, laboratuvar xlaboratuvar ✓

a. (*l ince okunur*) 1. Ayırıştırma, birleştirme yoluyla bir sonuca ulaşmak veya teşhis koymak için çeşitli araçlar kullanılarak tıp, eczacılık, fizik, kimya gibi bilim dallarıyla ilgili araştırmaların, deneylerin yapıldığı özel donanımlı yer:*Fizik laboratuvarı*. 2. Dil laboratuvarı.

lağbo, lavobo xlavabo ✓

a. (*l ince okunur*) 1. Üzerinde su muslukları bulunan, porselen, emaye, sac vb.nden yapılmış, el, yüz, bulaşık yıkamaya yarar, çukur yer veya eşya: "*Lavabonun aynasında yorgun bir suratla kendini anlamaya çalışan bu adama*

bakıyorum." -A. Ümit. 2. Ayakyolu, hela, yüznumara, tuvalet. 3. *mec.* Lokanta, gar vb. yerlerde bu düzenin bulunduğu yer.

🔊 _ **lakayt** x**la:kayıt** ✓

sf. (*la:kayıt*, *l* ince okunur) 1. İlgisiz: "*Yüzündeki gülümseyiş geçti, yeniden lakayıt, uzak ve donmuş hâlini takındı.*" -S. F. Abasıyanık. 2. *zf.* İlgisiz bir biçimde: "*Kız, kendini mümkün olduğu kadar sakın, lakayıt gösterebilmek için elinden geleni yapmaya çalışmaktadır.*" -E. M. Karakurt.

🔊 _ **laylon** x**naylon** ✓

a. (*na'ylon*, *l* ince okunur) 1. Dayanıklı ve esnek döküm maddesi: "*Geç saatlere kadar çöpten toplayacakları demirleri, şişeleri, naylonları nasıl satacaklarını konuştular.*" -L. Tekin. 2. *sf.* Bu maddeden yapılan: "*Plastik deyince bu devirde birtakım naylon eşya, şu bu geliyor hatıra.*" -N. F. Kısakürek. 3. *sf. mec.* Düzme, düzmece, sahte.

🔊 _ **levha:** x**levha** ✓

a. 1. Bir yere asılmak için yazılmış yazı, safiha: "*İçeri girince göze ilk çarpan şey duvardaki yazı levhaları oluyordu.*" -R. N. Güntekin. 2. Tablo, resim: "*Resimci dükkânlarında Türkler aleyhinde birçok levhalar asılmıştı.*" -Ö. Seyfettin. 3. Tabela.

🔊 _ **leyen** x**leğen** ✓

a. 1. Genellikle, içinde bir şey yıkamak için kullanılan metal veya plastikten yayvan kap: "*Adam, önündeki leğene*

eğilmiş, bardak yıkıyordu." -N. Cumalı. 2. *anat.* Gövdenin arka veya alt ucunda bulunan, bir yandan omurganın bel bölümüyle, öte yandan bacaklarla eklemelenen kemik çatı, havsala.

🗎 **li:san xlisán** ✓

a. (*lisa:nı*) İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, zeban: "*Dilinden Anadolulu olduğu ancak belli oluyordu."* -S. F. Abasıyanık.

🗎 **li:sans xlisans** ✓

a. 1. Genellikle dört yıl süren üniversite veya yüksekokul öğrenimi: "*Doktora veya lisanslarını hazırladıkları sırada maişet parasını büro ve otel garsonluğu yapmakla çıkarıyorlardı."* -Y. K. Karaosmanoğlu. 2. Bu öğrenim sonunda elde edilen ve diploma ile belgelendirilen akademik derece. 3. *huk.* Bir malı yabancı firma adına üretme izni. 4. *sp.* Bir sporcunun resmî yarışmalara katılabilmesi için spor federasyonunun kendisine verdiği kayıt fişi veya kimlik kartı. 5. *tic.* Yurda mal sokma veya yurttan mal çıkarma izni: *İthal lisansı. İhraç lisansı.*

🗎 **li:se xlise** ✓

a. (*li'se*) 1. Sekiz yıllık ilköğretimden sonra en az üç yıllık bir eğitimle hayata veya yükseköğretime hazırlayan ortaöğretim kurumu, ortaöğretim: "*Liseyi bitirince Avrupa'da*

tahsilini ben üzerime alırım." -R. H. Karay. 2. esk. Üç yıllık ortaokuldan sonra en az üç yıllık bir eğitimle hayata veya yükseköğretime hazırlayan ortaöğretim kurumu.

🔊 _ lime xli:me ✓

a. (li:me) esk. Parça.

🔊 _ logar xrögar ✓

a. Kanalizasyona inmek ve tıkanıklığı gidermek üzere yapılmış özel baca.

🔊 _ nalet xlanet ✓

a. (la:net, l ince okunur) 1. Tanrı'nın sevgi ve ilgisinden yoksun olma, beddua: "*Başıma yağan bu ana laneti beni ürpertiyor.*" -Y. Z. Ortaç. 2. sf. Kötü, berbat, çok kötü: *Lanet bir adam.* 3. ünl. Bir ilenme sözü: "*Lanet, filozofum diyerek ortaya çıkıp Allah'a ve kullara karşı hezeyan eden tımarhanelik herifler!*" -Ö. Seyfettin.

laylon xnaylon ✓

a. (na'ylon, l ince okunur) 1. Dayanıkl ve esnek döküm maddesi: "*Geç saatlere kadar çöpten toplayacakları demirleri, şişeleri, naylonları nasıl satacaklarını konuştular.*" -L. Tekin. 2. sf. Bu maddeden yapılan: "*Plastik deyince bu devirde birtakım naylon eşya, şu bu geliyor hatıra.*" -N. F. Kısakürek. 3. sf. mec. Düzme, düzmece, sahte.

🔊 _ **na:sip** ✗nasip ✓

a. (nasi:bi) 1. Birinin payına düşen şey. 2. Bir kimsenin elde edebildiği, sahip olabildiği şey: "*Türk'e ve Türk vatanına bir kurtuluş nasip ise onu gene Mehmetçiklerden beklemeliyiz.*" - A. Gündüz. 3. Kismet, talih, baht: "*Her insanın bu yaşlardaki nasibi yalnızlıktır*" -A. M. Dranas. 4. Günlük kazanç.

🔊 _ **nacizane** ✗a:ciza:ne, na:çiza:ne ✓

zf. (na:çiza:ne) esk. 1. Önemsiz bir şey olarak, haddi olmayarak: "*Bunun için sizlere, naçizane, bir tavsiyem olacak.*" -T. Buğra. 2. Çok küçük, önemsiz bir şey olarak. zf. (a:ciza:ne) Söz söyleyen kimsenin, kendi yaptıklarını abartmamak için kullandığı "âcizlere yakışacak biçimde" anlamında kullanılan bir nezaket sözü: "*Ben âcizane her dilden çakarım.*" -H. R. Gürpınar.

🔊 _ **nafiz** ✗na:fiz ✓

sf. (na:fiz) esk. 1. Delip geçen. 2. İçer işleyen. 3. mec. Sözü geçen, etkili olan.

🔊 _ **nalet** ✗lanet ✓

a. (la:net, l ince okunur) 1. Tanrı'nın sevgi ve ilgisinden yoksun olma, beddua: "*Başıma yağın bu ana laneti beni ürpertiyor.*" -Y. Z. Ortaç. 2. sf. Kötü, berbat, çok kötü: *Lanet bir adam.* 3. ünl. Bir ilenme sözü: "*Lanet, filozofum diyerek ortaya çıkıp Allah'a ve kullara karşı hezeyan eden tımarhanelik herifler!*" -Ö. Seyfettin.

🔊 _ **naturel** x**natürel** ✓

sf. Doğal: *Natürel renk.*

🔊 _ **nazım plan** x**na:zım plan** ✓

a. *mim.* Bir yerleşim bölgesinin bütün bayındırlık işlerinde göz önünde tutulmak için hazırlanmış plan.

Necati Cumalı x**Necati Cu:malı** ✓

🔊 _ **nema** x**nema:** ✓

a. (*nema:*) esk. 1. Büyüme, gelişme, çoğalma.
2. ekon. Faiz, ürem.

🔊 _ **netekim** x**nitekim** ✓

zf. 1. Gerçekten, hakikaten: "*Nitekim bugün dünyada ne kadar iyi ressam varsa o kadar da resim yapma tarzı vardır.*" - A. H. Çelebi. 2. Sonuç olarak: "*Nitekim, kendisi de bunu anlamış gibi vapurda bütün yolculuğumuz boyunca bir köşeye çekilip oturmuş.*" -Y. K. Karaosmanoğlu.

🔊 _ **nisbet** x**nispet** ✓

a. 1. Oran: "*Zira melal devri uzadığı nispette teheyyüç kuvvetli ve devamlı oluyor.*" -R. H. Karay. 2. Bağıntı, ilgi, ilinti. 3. zf. Kışkırtmak veya üzme için: *Bunu bana nispet yapıyor.* 4. *hlk.* Birini üzme için veya inat olsun diye yapılan iş.

🔊 _ nötür xnötr ✓

sf. 1. Etkisiz. 2. fiz. Elektriğe karşı hiçbir tepkisi olmayan, yansız. 3. kim. Yansız. 4. mec. Tarafsız, yansız.

🔊 _ nülüfer xnilüfer ✓

öz. a. Bursa iline bağlı ilçelerden biri.

🔊 _ nüsha: xnüsha ✓

a. 1. Birbirinin tıpkısı olan yazılı şeylerin her biri: *Bu yazma eserin üç nüshası daha var.* 2. Gazete, dergi vb.nde sayı: "*Geçende Sarıkamış'ta çıkan Varlık gazetesinin bir nüshası geldi.*" -F. R. Atay. 3. sf. Benzer, aynı, kopya.

ma:kam xmakam ✓

a. (maka:mı) 1. Mevki, kat, yer: "*İnsan değil gökyüzündeki makamını şaşıırarak yere inmiş bir melektir.*" -H. R. Gürpınar. 2. müz. Klasik Türk müziğinde bir müzik parçası veya şarkının işleniş biçimi.

🔊 ma:rul xmarul ✓

a. bit. b. Birleşikgillerden, geniş ve uzun olan yeşil yaprakları taze olarak yenilen bir bitki (*Lactuca sativa*): "*Ekmek, peynir, yumurta, marul, limon, ne bulursan al işte.*" - N. Cumalı.

mağma x magma ✓

a. (ma'gma) jeol. Yerin içinde, sıvı veya hamur kıvamında uçucu gazlarla doymuş olarak bulunan eriyik.

mahcup x mahcup ✓

sf. 1. Utangaç: "Kenara mahcup bir çocuk gibi büzüldü." -S. F. Abasıyanık. 2. zf. Utangaç bir biçimde: "Etrafınızda mahcup, cüretsiz, beceriksiz dolaşır." -H. C. Yalçın.

mahlu:katlar x mahlu:kat ✓

ç. a. (mahlu:ka:tı, l ince okunur) esk. Yaratıklar: "Daha doğrusu, cümle mahlukat tabiatla mücadele ediyor." -N. Hikmet.

mahsuz, ma:sus x mahsus ✓

(I) sf. 1. Özgü: "Kanun, gizli eşyayı bulmaya mahsus bir fal kitabı değildir." -N. F. Kısakürek. 2. Biri veya bir şey için ayrılmış, münhasır: "Vatan bizim kılıcımızın ekmeğidir. Daima kendimize mahsus, kendimize münhasır biliriz." -N. Kemal. 3. Özel: "Kayseri'nin sayın valisine mahsus selam ederim." -B. R. Eyuboğlu. 4. zf. Özellikle: Buraya, mahsus bunun için geldim. 5. zf. Bilerek, isteyerek, kasten: "... kapıyı mahsus açık bırakmıştı." -A. İlhan. 6. zf. Şakadan: Mahsus söylüyor, inanmayın.

makina x makine ✓

a. (maki'ne) tek. 1. Herhangi bir enerji türünü başka bir enerjiye dönüştürmek, belli bir güçten yararlanarak bir işi

yapmak veya etki oluşturmak için çarklar, dişliler ve çeşitli parçalardan oluşan düzenekler bütünü: "*Tıraş makineleri ile usturalar çekmecelerde dururdu.*" -N. Cumalı. 2. Bir alet veya taşıtın hareket etmesini sağlayan mekanizması: *Saatin makinesi. Gramofonun makinesi.* 3. *hlk.* Araba, otomobil.

• **maktl** ~~xmaktul~~ ✓

sf. (l ince okunur) ldrlmş, öldürülen: "*Tarlasında, maktul bulunmuş bir iftiyi muayene etmiş, rapor vermiştim.*" -R. N. Güntekin.

• **manplasyon** ~~xmaniplasyon~~ ✓

a. (l ince okunur) 1. Yönlendirme. 2. Seçme, ekleme ve çıkarma yoluyla bilgileri değiştirme. 3. *ekon.* Varlıkları yapıcı, açıklayıcı ve yararlı bir biçimde kullanma işi.

• **matamatik** ~~xmatematik~~ ✓

a. 1. Aritmetik, cebir, geometri gibi sayı ve ölçü temeline dayanarak niceliklerin özelliklerini inceleyen bilimlerin ortak adı, riyaziye. 2. *sf.* Sayıya dayalı, mantıklı, ince hesaba bağlı: "*Eski yorumcular daha ileri gitmiş, evrenin yaratılmasında ve doğanın kurallarında bile matematik bir öz bulmuşlardır.*" -H. Taner.

• **maydonoz** ~~xmaydanoz~~ ✓

a. bit. b. Maydanozgillerden, yenmek için yetiştirilen, 50-80 santimetre uzunluğunda, ufak yeşil ve parçalı yapraklı, hoş kokulu iki yıllık otsu bir bitki (*Petroselinum crispum*).

🔊 mazohist x mazoşist ✓

a. ruh b. Özezer.

🔊 mazohizm x mazoşizm ✓

a. ruh b. Özezerlik.

🔊 mazurat x ma:ru:za:t ✓

a. (ma:ru:za:tı) Mevki, makam veya yaş bakımından büyük birine sunulan, bildirilen dilek veya bilgi, sunuş: Size maruzatım var.

🔊 mecli:sin x meclisin ✓

a. 1. Bir konuyu konuşmak veya görüşmek için yapılan toplantı. 2. Bu toplantının yapıldığı yer, şûra. 3. Bir konuyu konuşmak veya görüşmek için bir araya gelmiş kimseler topluluğu: "Yemekten sonra meclis gruplara ayrılmıştı." -P. Safa. 4. Dostlar toplantısı: "Meclisi aranan, hoşsohbet, coşkulu, şair ruhlu bir insandı." -H. Taner.

🔊 mefta x mevta: ✓

a. (mevta:) esk. Ölü, ölmüş kimse: "Kimi mevtasına kefen biçmiyor / Kimi helal rızkı yiyip içmiyor." -Seyrani.

🔊 megoloman, megolaman x megaloman ✓

a. (l ince okunur) tıp Megalomaniye tutulmuş olan, kendini çok büyük gören kimse: "Megalomanların at oynattığı edebiyat dünyamız, bu kabîl gerçekçi itiraflara pek alışık değildir." -H. Taner.

mekânizma xmekanizma ✓

a. (*mekani'zma*) 1. Belli bir sonuca ulaşmak için karmaşık bir biçimde düzenlenmiş organ veya parçalar birleşimi, sistem, düzenek: "*Mekanizmanın ipi ya şu yana ya bu yana ağdıracak.*" -A. Ağaoğlu. 2. Organların işleyiş biçimi: "*Akıl, henüz insan mekanizmasındaki tam yerini bulmamıştır.*" -F. R. Atay. 3. Ateşli silahların işlemesini sağlayan mekanik bölüm. 4. *mec.* Oluş, ortaya çıkış, işleyiş: "*Oyunların mekanizmasını sezince tekdüzeleşiyor birden dünya.*" -H. Taner.

melemen xmenemen ✓

a. Yumurta, soğan, yeşilbiber ve domatesle yapılan bir yemek: "*Fasulye pilakileri, piyazlar, köfteler, salçalı makarnalar, menemenler, patlıcan kızartmaları, neler de neler pişmedi.*" -A. Erhat.

menapoz xmenopoz ✓

a. *tıp* Kadınlarda gebe kalma ve doğurma yeteneğinin sona ermesi, âdetten kesilme, yaş dönümü, âdetgörmezlik: "*Gençliğim ve orta yaşlılığım böyle geçtikten sonra ileri bir menapoz yaşında kadrim azıcık bilinmiş, neye yarar?*" -S. Erez.

menejer, menecer xmenajer ✓

a. 1. Yönetici. 2. Bir sporcunun veya sanatçının mesleki işlerini düzenleyen ve yöneten kimse. 3. *sp.* Bir spor takımının teknik yöneticisi.

mentalite xmantalite ✓

a. Anlayış.

menüsküs xmenisküs ✓

a. tıp Diz eklemlerinde kemik arasındaki kıkırdak yapıda oluşan yaralanma.

meraba xmerhaba ✓

a. 1. Selam: "Sıkı fıkı dostluklarını değil, şöyle uzaktan bile merhabalarını istemiyorum." -M. Yesari.

2. ünl.(me'rhaba:) "Geniş ve mamur yere geldiniz, rahat ediniz, günaydın, hoş geldiniz" anlamlarında bir esenleşme veya selamlaşma sözü: Merhaba, arkadaş! Hoş geldiniz.

merağını xmera:kını ✓

a. (mera:kı) 1. Bir şeyi anlamak veya öğrenmek için duyulan istek: "Biraz sonra yine bazı sesler işittim / Merak ile merdivenin başına gittim" -E. B. Koryürek. 2. Bir şeyi edinme, yapma, bir şeyle uğraşma isteği: "Öteden beri güzel giyinmeye, güzel konuşmaya merakım vardır." -R. N.

Güntekin. 3. Düşkünlük, heves: "Meslek dışında biricik merakı, kendi tabiriyle hobisi fotoğrafçılıktı." -H. Taner. 4. Kaygı, tasa.

merha:le xmerhale ✓

a. 1. Derece, basamak, aşama, evre: "Bu yolun üstünde Edirne bir konak, hürriyet bir merhaledir." -F. R. Atay.

2. esk. Varılması istenen noktaya kadar aşılması gereken

yerlerin her biri, konak, menzil: *"Bu gece yolculuğumuzun son merhalesine varacaktık."* -H. S. Tanrıöver. 3. esk. Bir yolcunun sekiz saatte gidebileceği mesafe.

• **mermi:** xmermi ✓

a. Ateşli silahlarla atılan patlayıcı ve delici madde, kurşun: *"Tarlalara gömülmüş büyük gemi mermilerini, yattıkları yerlerden çıkararak tetkik ettik"* -H. S. Tanrıöver.

• **meslekdaş** xmeslektaş ✓

a. Aynı meslekten olanlardan her biri: *"Avrupa'daki yeni tıp hareketlerini, bazı meslektaşlar gibi büsbütün ihmal etmiş değilimdir."* -R. N. Güntekin.

• **mevlüt** xmevlut ✓

a. (mevlu:du, l ince okunur) esk. 1. Mevrit. 2. Yeni doğmuş çocuk.

meyda:na gelen xmeydana gelen ✓

1. Olan, oluşan. 2. Ortaya çıkan.

• **meyva** xmeyve ✓

a. 1. bit. b. Bitkilerde çiçeğin döllenmesinden sonra yumurtalığın gelişmesiyle oluşan tohumları taşıyan, genellikle yenebilen organ, yemiş. 2. mec. Ürün, sonuç, kâr: *"Mektebimizin şapirografla basılan haftalık Fidan'ında, en güzel meyve benim imzamdır."* -Y. Z. Ortaç.

• **mi:ting** xmiting ✓

a. Gösteri amacıyla veya bir olaya dikkati çekmek için

genellikle açık yerlerde yapılan toplantı: *"Maçlara, mitinglere gidenler kendi değer ölçülerini yitirir, kalabalığın akışına kapılırlar."* -N. Cumalı.

mi:zaç x mizaç ✓

a. (miza:cı) 1. Huy, yaratılış, tabiat, karakter: *"Bilmem buna aceleci mizacım müsaade edecek mi?"* -N. F. Kısakürek.
2. esk. İnsan vücudunun fizyolojik yapısı, sağlık.

mi:zah x mizah ✓

a. (miza:hı) ed. Gülmece: *"İnci gibi güzel bir yazısı ve mizaha da istidadı varmış."* -Y. K. Beyatlı.

miğde x mi:de ✓

(mi:de) 1. anat. Omurgalılarda, sindirim sisteminin, yemek borusu ile onikiparmak bağırsağı arasında besinlerin sindirime hazır duruma getirildiği omurgasız hayvanlarda sindirim kanalının bu bölgeye karşılık olan parçası. 2. mec. Karın, karın bölgesi. 3. mec. Yemek yeme isteği.

mokasen x makosen ✓

a. 1. Kuzey Amerika Kızılderililerinin giydiği deriden yapılmış, tek parça ayakkabı. 2. Kısa ökçeli, bağırsız ayakkabı.

motorsiklet x motosiklet ✓

a. Motor silindirin hacmi 125 santimetreküpten büyük olan, iki tekerlekli motorlu taşıt, motor.

mozayik x mozaik ✓

a. 1. Türlü renklerde, küçük küp biçiminde mermer, taş

veya pişmiş toprak parçalarının yan yana getirilmesiyle yapılan resim ve bezeme işi. 2. Bu iş için kullanılan mermer parçaları: *"Mozaikten tapınaklar yapar, tunçtan kaleler, fil dışından tahtlar kurarmışsın."* -R. H. Karay. 3. Tatlı bisküvi parçalarıyla yapılan kakaolu pasta. 4. İnce kum, çimento ve küçük mermer parçalarından oluşan karışımla döşeme sıvası. 5. *sf.* Bu sıvayla yapılan (döşeme, merdiven vb.). 6. *mec.* Değişik dillere ve kültürlere sahip insan topluluğu: *"Adları bize kadar gelenlerin bünyelerine dikkat edilirse gerçekten acayip bir mozaik elde edilir."* -A. H. Tanpınar.

🔍 **mönü** ~~xmenü~~ ✓

a. 1. Yemek listesi. 2. Sofraya çıkarılacak yemeklerin hepsi. 3. *bl.* Komut veya seçenek listesi.

🔍 **muacir** ~~xmuha:cir~~ ✓

sf. (*muha:cir*) 1. Göçmen: *"Yolda uzun bir muhacir kafilesine tesadüf ettik."* -Ö. Seyfettin. 2. Hz. Muhammed'e uyarak Mekke'den Medine'ye göç eden.

🔍 **muaffak** ~~xmuvaffak~~ ✓

sf. Başarmış, başarılı (kimse).

🔍 **muhattap** ~~xmuha:tap~~ ✓

a. (*muha:tap*) Kendisine söz söylenilen kimse, kendisiyle konuşulan kimse: *"Muhatabı da olmayan gecikmiş hesapların ardına düşüyordu."* -M. Mungan.

🔊 **mundar** ✖ **murdar** ✔

sf. 1. Kirli, pis: *"Bu murdar kümeste nasıl oturuyorsun bilmem?"* -A. Midhat. 2. Cinsel birleşmeden sonra yıkanmamış (kimse). 3. Dinî kurallara uygun olarak kesilmemiş olan (hayvan).

🔊 **mustarip** ✖ **muzdarip** ✔

sf. İldırıp ve acı çeken: *"Büyük bir millet, gururunda, haklarında, tarihinde mağdur ve muzdaripti."* -A. H. Tanpınar.

🔊 **muşanba** ✖ **muşamba** ✔

a. 1. Bir tarafına kauçuk veya yağlı boya sürülerek su geçirmeyecek duruma getirilen kalın bez: *"Ameliyat masasının beyaz muşambası üzerine yatırdılar."* -N. Hikmet. 2. sf. Bu bezden yapılan: *"Arabacı, yaylının muşamba perdelerini bağladı."* -H. E. Adıvar. 3. Su geçirmeyecek biçimde yapılmış yağmurluk. 4. Linolyum.

🔊 **muzur** ✖ **muzır** ✔

sf. 1. Sağlığı bozan. 2. Zararlı: *"Görüyorsunuz ya iki gözüm, işsizliğin fazlası hem işverenler hem işçi arayanlar için muzırdır, iki gözüm, muzırdır doğrusu!"* -N. Hikmet. 3. Yaramaz, cinsel gelişmeye zararlı. 4. Her şeyi bozan, karıştıran (çocuk).

🔊 **müdahele** ✖ **müda:hale** ✔

a. (müda:hale) 1. Karışma, araya girme: *"Sözümü adi bir müdahale zanneder diye korktum."* -Y. K. Karaosmanoğlu.

2. huk. Bir dava sonucu verilecek olan kararın, dolaylı olarak etkileyeceği üçüncü kişilerin davaya katılmaları.

• münübüs xminibüs ✓

a. 10-12 kişilik oturma kapasitesi olan küçük otobüs.

• müracat x müra:caat ✓

a. (müra:caat) 1. Başvuru: "Bize daha önce yapmış olduğunuz müracaatla evlenmek istediğinizi bildirmişsiniz." - Ç. Altan. 2. Danışma. 3. Herhangi bir eserden yararlanma.

• mürettebatlar x mürettebat ✓

ç. a. (müretteba:tı) 1. Gemi, uçak vb. taşıtlardaki görevliler. 2. ask. Bir iş için görevlendirilmiş özel birlik.

• mürüvet, mürivet x mürüvvet ✓

a. 1. Bir ailede çocukların doğumu, sünneti, evliliği, iyi bir göreve geçmeleri vb. olaylardan duyulan mutluluk, sevinç. 2. Cömertlik. 3. esk. Yiğitlik, mertlik.

• müsait x müsa:it ✓

sf. (müsa:it) 1. Uygun, elverişli: "Asla hissîliğe, ılık ve yumuşak duygulara müsait değiliz." -N. F. Kısakürek.

2. tkz. Flört etmeye hazır olan, kolayca flört edebilen (kadın).

• müsbet x müspet ✓

sf. Olumlu: "Müspet ve realist ilmî araştırmaların meydana gelebilmesi için istatistik bir zarurettir." -N. Hikmet.

• mütaakip x mütea:kip ✓

sf. (mütea:kip) esk. 1. Arkadan gelen, ardı sıra gelen, ardı

sıra. 2. zf. -den sonra: *"Bir dövüşmeyi müteakip bazen iki kişi, bazen iki saf arasında kıyasıya bir boğuşmadır başlardı."* -Y. K. Karaosmanoğlu.

🔊 **mütahit** ✗ **müteahhit** ✓

a. Yüklenici: *"Bundan sonra müteahhit eline çay verenin burnuna karıncalar dolsun!"* -A. Dino.

boy pos ✗ **boy bos** ✓

a. 1. Vücudun yapısı bakımından biçimi, eğin, kesim: *"Boyun bosun bir yana, gözlerin cihanın gözlerini kamaştırıyor."* -B. Felek. 2. Geçerlilik, değer: *"Sözümüzün hakiki boyunu bosunu zaman ve eser gösterecek."* -S. F. Abasıyanık.

🔊 **_ fortmanto** ✗ **_ portmanto** ✓

a. Palto, şapka vb. şeyleri asmak için yapılmış, raflı, bazıları aynalı askılık: *"Antrede duran portmantonun aynasına göz attı."* -R. H. Karay.

🔊 **_ nazım plan** ✗ **_ na:zım plan** ✓

a. *mim.* Bir yerleşim bölgesinin bütün bayındırlık işlerinde göz önünde tutulmak için hazırlanmış plan.

🔊 **_ palyanço** ✗ **_ palyaço** ✓

a. (*palya'ço*) Kendisini seyredenleri güldüren ve eğlendiren,

acayip kılıklı, yüzü aşırı ve komik biçimde boyalı oyuncu: "*Bu arsada zaman zaman at cambazları, hokkabazlar, palyaçolar hünerlerini gösterirler.*" -S. Birsell.

🗿 _ **panaroma** x**panorama** ✓

a. (*panora'ma*) 1. Yüksek bir yerden bakıldığında göz önüne serilen geniş görünüş: "*Belediye reisi bir panorama resmi çekmeyi akıl etmeyen fotoğrafçıya çıkışlıyordu.*" -R. N. Güntekin. 2. Genel görünüm: *Çağdaş Türk sanatından bir panorama vermeyi amaçladık.*

panik oldum x**panik olmak, paniğe kapılmak** ✓

çok korkmak: □*Kendisi ile birlikte gelemeyeceğini anlayınca tam bir paniğe kapıldı.*□ -N. Cumalı.

🗿 _ **pantolon** x**pantolon** ✓

a. Belden başlayan ve genellikle paçaları ayak bileklerine kadar inen giyecek: "*Günde iki kez pantolonunun ütülenmesini istiyordu.*" -A. Kutlu.

🗿 _ **parağraf** x**paragraf** ✓

a. 1. Düz yazıların kendi içinde satır başlarıyla ayrıldıkları bölümler: "*Aynı paragraf başları, aynı satır aralıkları, eminim yazıldıkları daktilo bile aynıdır.*" -A. Ümit. 2. Kanun maddelerinin kendi içlerinde satır başlarıyla ayrıldıkları ufak bölümlerden her biri. 3. Çengel işareti (§). 4. *mec.* Bölüm: "*Söylemiş olduklarının hiç olmazsa son*

paragrafında gerçek payının yüksek olduğuna inanıyoruz." -S. Erez.

🔍 _ **parakende** x**pera:kende** ✓

sf. (pera:kende) 1. tic. Malların teker teker veya birkaç parça durumunda azar azar satılmasına dayanan (satış biçimi), toptan karşıtı. 2. Bu biçimde alınan veya satılan. 3. *esk. Düzenli olmayan, ayrı ayrı, dağınık, perişan: "Geçen gün İzmir sokaklarında perakende bir askere tesadüf etmişler."* -F. R. Atay.

🔍 _ **pardesü** x**pardösü** ✓

a. Serin havalarda öbür giysilerin üzerine giyilen, paltodan ince üstlük: *"Sırtında kumaştan kül rengi bir pardösü, ayaklarında da alçak topuklu kahverengi ayakkabılarla çıktı."* -Ç. Altan.

🔍 _ **parelel** x**paralel** ✓

sf. 1. mat. Aynı düzlem içinde ikişer ikişer bulunan ve kesişmeyen, koşut, muvazi: "Bu, Çal Dağı'nın koyu mor sırtlarına paralel uzun ve yüce bir dağ." -H. E. Adıvar. 2. a. *gök b. Yerküresi üzerinde çizildiği varsayılan, Ekvator'a paralel çemberlerden her biri. 3. mec. Aynı zaman içinde gelişen veya aynı özellikleri gösteren (olay, düşünce vb.).*

🔍 _ **parende** x**perende** ✓

a. (*pere'nde*) Havada çark gibi dönerek atılan takla.

🔊 _ **parlementer** x**parlamenter** ✓

a. (*l ince okunur*) 1. Milletvekili. 2. *sf.* Parlamenta dayanan, parlamento ile ilgili: *Parlamenter düzen.*

🔊 _ **parlamento** x**parlamanto** ✓

a. (*parlame'nto, l ince okunur*) Başlıca görevi yasama, devlet bütçesini çıkarma, hükûmeti denetleme olan ve üyeleri halkoyu ile belirli bir süre için seçilen meclis veya meclisler, yasama kurulu, yasama meclisi, yasama organı: "*Parlamento, devlet statüsü ve millî ordu için yeni kanunlar neşretti.*" -F. R. Atay.

🔊 _ **pattiz, pattes** x**patates** ✓

a. (*pata'tes*) bit. b. 1. Patlıcangillerden, yaprakları ve sürgünleri acı bir bitki (*Solanum tuberosum*). 2. Bu bitkinin toprak altında oluşan, nişastaca zengin, yenebilen yumruları: "*Ben biraz zeytin, biraz patates, biraz da yemişle doyarım.*" -B. Felek.

🔊 _ **payton** x**fayton** ✓

a. 1. Tek körüklü, dört tekerlekli, genellikle çift atlı binek arabası, payton: □*Kır atların çektiği bir faytonla gelirdi.*□ -P. Safa. 2. *hay.* b. Perde ayaklılardan, sıcak deniz kıyılarında yaşayan, uzun kuyruklu bir kuş (*Phaeton*).

🔊 _ **penbe** x**pembe** ✓

a. 1. Beyaza biraz kırmızı karıştırılmasıyla oluşan açık

renk: *"Dantele ve pembeye olan düşkünlüğünü ise mintanında yansıttı."* -L. Tekin. 2. sf. Bu renkte olan.

🔍 _ **personeller** x**personel** ✓

a. 1. Bir hizmet veya kuruluşun görevlileri, bir iş yerinde çalışanların tümü. 2. Devlet ve diğer kamu kuruluşlarında çalışan, etkinliğe çeşitli görevleriyle katılan gerçek kişiler.

🔍 _ **peştemal** x**peştamal** ✓

a. 1. Hamamda örtünmek için kullanılan ince dokuma: *"Misafirlere mahsus bir sürü yedek silecek bohçaları peştamalıdan kesesine kadar hazır durur."* -R. H. Karay. 2. İş yaparken bele bağlanan uzun, geniş dokuma. 3. Başa ve omuzlara örtülen dokuma: *"Sonra onun da arkasındaki peştamal kan içinde, saçları didik didik, yuvarlandığını gördüm."* -H. E. Adıvar.

🔍 _ **pisiklet** x**bisiklet** ✓

a. 1. Tekerlekleri pedal aracılığıyla ayakla döndürülen binek aracı, çiftteker, derrace, velespit: *"Baharda iki kardeşe bisikletler alındı."* -A. Kutlu. 2. sp. Bu araçla yapılan bir tür spor.

🔍 _ **poaça, poça, boğça** x**poğça** ✓

a. İçine peynir, kıyma vb. konarak hazırlanan bir tür tuzlu çörek: *"İstersen öğleyin sana taze poğça alır gelirim."* -S. F. Abasıyanık.

• _ profütür, prolüfütür, profütürül xprofiterol ✓

a. Arasında krema bulunan özel yuvarlak toplar üzerine sıcak çikolata dökülerek yapılan bir tür tatlı.

• _ proğram, prooram xprogram ✓

a. 1. İzlençe: "Ne yapacaksa yapmadan kurar hatta programını yanındakilere de söylerdi." -Ö. Seyfettin. 2. Okullarda, haftanın belli günlerinde, belli saatlerde verilecek dersleri gösteren çizelge. 3. Tören, gösteri, gezi vb.nin öngörülen ayrıntılarını gösteren basılı kâğıt. 4. Siyasi partinin, toplumsal örgütün veya hükûmetin açıkladığı ana ilkelerin tümü. 5. Radyo ve televizyonda sunulan, haber, müzik, eğlence gibi kendi başına bir bütün oluşturan yayınlardan her biri. 6. Bilgisayara bir işlemi yaptırmak için yazılan komutlar dizisi. 7. eğt. Yapılacak bir işin bölümlerini, bölümlerin sırasını ve zamanını gösteren tasarı, yetişek.

• _ proleterya xproletarya ✓

a. (proleta'rya) Emekçi sınıfı.

• _ promasyon xpromosyon ✓

a. Özendirme.

• _ provakatör xprovokatör ✓

sf. Kışkırtmacı.

• _ psikiyatrist xpsikiyatr ✓

a. Psikiyatri ile uğraşan uzman.

🔊 _ püsküüt, pisküüt, büsküüt, pisküvi, püsküvüt... ✗bisküvi ✓

a. Un, süt, şeker veya tuzla yapılan ince, gevrek kuru pasta türü: *"Besim, gidenlere ikram edilen çaydan kalma bisküvileri atıştırmakla meşguldü."* -P. Safa.

logar ✗rögar ✓

a. Kanalizasyona inmek ve tıkanıklığı gidermek üzere yapılmış özel baca.

🔊 _ ra:kip ✗rakup ✓

a. (raki:bi) Herhangi bir işte, bir yarışta, birbirini geçmeye çalışan, aynı şeyi elde etmeye uğraşan kimse: *"Bakarsın erkek rakibini de sevgilisini de öldürmüş."* -S. F. Abasıyanık.

🔊 _ radyosyon ✗radyasyon ✓

a. fiz. Işınım.

🔊 _ rakım ✗ra:kım ✓

a. (ra:kım) coğ. Yükselti.

🔊 _ rakkam ✗rakam ✓

a. mat. 1. Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, I, II, III ... 2. Bu işaretlerle yazılmış sayı: *"Rakamları sıralamaya ihtiyacın yoktur"*

herhâlde." -N. F. Kısakürek. 3. Nicelik, miktar:*Kayıplar yüksek bir rakama çıktı.*

🔊 _ resmi:geçit ✗resmigeçit ✓

a. (re'smigeçit) Geçit töreni: "Eğri kılıcının kabzasına dayanmış, süvarilerin resmigeçidine bakıyor." -F. R. Atay.

🔊 _ restaurant ✗restoran ✓

a. Lokanta.

🔊 _ revanş ✗rövanş ✓

a. Sporda veya oyunda yenilmiş olanın aynı rakiple oynadığı ikinci oyun.

🔊 _ rezarvasyon ✗rezervasyon ✓

a. Ayırtma.

🔊 _ riks ✗risk ✓

a. Zarara uğrama tehlikesi, riziko: "Böyle bir riske neden atılırsınlar ki?" -A. Ümit.

🔊 _ romörkör ✗römorkör ✓

a. Yedeğinde özellikle deniz taşıtı götüren taşıt.

haremlük selamlık ✗harem selamlık ✓

a. 1. Kadın ve erkeğin ayrı ayrı oturması. 2. Kadın ve erkeğin ayrı ayrı oturduğu yer.

🔊 _ istepne xstepne ✓

a. Yedek lastik.

sa:it xsait ✓

Ar. a. Mutlu anlamında bir erkek adı.

🔊 _ saba xsaba: (sabah yeli) ✓

a. (saba:) meteor. Sabah yeli.

🔊 _ sada xseda: ✓

a. (seda:) Ses: "Alenen ortaya çıkmak ve milletin hukuku namına, yüksek seda ile bağırarak ve bütün milleti bu sedaya iştirak ettirmek lazımdır." -Atatürk.

🔊 _ safa xsefa: ✓

a. (sefa:) 1. Gönül rahatlığı, rahatlık, kaygısız ve sakin olma. 2. Eğlence, zevk, neşe: "Beni tam manasıyla mesut eden de asıl bu çeşit tatil sefalarıydı." -Y. K. Karaosmanoğlu.

🔊 _ sağnak xsağanak ✓

a. 1. Birdenbire başlayan, genellikle kısa süren şiddetli yağmur: "Evvelki gece sağanak başlayınca halazaden sevincinden göbek atıyordu." -B. Felek. 2. Ani, şiddetli veya art arda oluşan hareketler.

sahne almak xsahneye çıkmak ✓

1) tiyatro, müzik vb. sanatçılar için sanatını izleyici önünde uygulamak, göstermek: "Türk kızı, orada sahneye çıktı ilk defa." -Y. Z. Ortaç. 2) mec. kullanılmak, görünmek, ortaya

çıkmaq: "Almanca yanında ara sıra Hırvatça da sahneye çıkıyor." -F. R. Atay.

sala xselâ: ✓

a. (sela:, l ince okunur) din b. Müslümanları bayram veya cuma namazına çağırmaq, bazı yerlerde cenaze için kılınacak namazı haber vermek amacıyla minarelerde okunan dua: "Su salası, gündüz, vakitli vakitsiz verilirdi." -Y. K. Beyatlı.

_ salomanje, salomance xsalamanje ✓

a. Yemek odası.

_ sandoviç, sandöviç, sandüviç xsandviç ✓

a. İki ince ekmek dilimi arasına tereyağı, peynir, sucuk vb. konularak hazırlanan yiyecek: "Ben köşedeki büfeden size sandviç getirebilirim." -P. Safa.

_ santranç xsatranç ✓

a. İki kişi arasında altmış dört kareli bir tahta üzerinde değerleri ve adları değişik siyah ve beyaz on altışar taşla oynanan bir oyun: "İki kişiyi birden satrançta mat ettim." -A. Gündüz.

_ sarmısak xsarımsak ✓

a. bit. b. 1. Zambakgillerden, 25-100 santimetre yüksekliğinde, yapraklarında, saplarında ve toprak altındaki soğanında kokulu yağ bulunan bir kültür bitkisi (*Allium sativum*). 2. Bu bitkinin baharat olarak kullanılan dişli bölümü.

🗣️ _ **satlık** x**satılık** ✓

sf. Satışa çıkarılmış olan: *Satılık ev.*

🗣️ _ **selamı** x**sela:mı** ✓

a. (*sela:mı*, *l ince okunur*) Bir kimseyle karşılaşıldığında, birinin yanına gidildiğinde veya yanından uzaklaşıldığında kendisine söz ve işaretle bir nezaket gösterisi yapma, esenleme, merhaba.

senle x**seninle** ✓

Seninle.

🗣️ _ **seramoni** x**seremoni** ✓

a. 1. Tören. 2. Genellikle resmî yerlerde, resmî işlerde uyulması gereken kural, yol ve yöntemlerin tümü.

🗣️ _ **serbes** x**serbest** ✓

sf. 1. Hiçbir şarta bağlı olmayan, istediği gibi davranabilen, erkin. 2. Tutuklu veya bağımlı olmayan, özgür, hür. 3. Zamanını istediği gibi kullanabilen, yapacak bir işi olmayan: *Öğleyin serbestim, gelebilirsin.* 4. Bazı kurallara bağlı olmayan: *Serbest ticaret. Serbest nazım.* 5. Sıkılmadan, şaşırmadan konuşan ve davranan. 6. Ağırbaşlı olmayan, hoppa (kadın). 7. Hareketi herhangi bir biçimde engellenmeyen: *Serbest geçiş* 8. zf. Rahat, özgür, bağımsız bir biçimde: "*Ötekilere de pek serbest davranır isem de onlar benden utanırlar.*" -M. Ş. Esendal.

🔊 _ **seyehat** x**seyahat** ✓

a. 1. Yolculuk: *"Her zamanki seyahat hatıralarını anlatmaya başladı."* -P. Safa. 2. Gezi.

🔊 _ **sezeryan** x**sezaryen** ✓

a. *tıp* Doğal olmayan durumlarda karın ve döl yatağının kesilerek bebeğin alınmasına dayanan doğum yöntemi.

🔊 _ **Sıvas** x**Sivas** ✓

öz. a. (*si'vas*) Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerinden biri.

sigara kullanmak x**sigara içmek** ✓

Sigarayı bir ucundan yakıp öbür ucundan dumanını emerek içine çekmek: *"İleride, laboratuvarın geniş sahasını çevreleyen gri duvarların dibinde iki güvenlik görevlisi sigara içiyorlardı."* -E. Şafak.

🔊 _ **silahşör** x**silahşor** ✓

a. (*l ince okunur*) 1. Silah kullanmada usta olan kimse. 2. *mec.* Bir ideolojiyi bağnaz bir biçimde savunan kimse.

🔊 _ **siluet** x**silüet** ✓

a. 1. Karaltı: *"Bir kadın silüetinin koşarak silindiğini de görür gibi olmuşum."* -R. H. Karay. 2. Gölge.

🔊 _ **sitriptiz** x**striptiz** ✓

a. (*stri'ptiz*) Genellikle gece kulüplerinde, pavyonlarda genç bir kadın oyuncunun müzik eşliğinde dans edip soyunarak

yaptığı gösteri: "Vals, kankan ve striptiz devri böylece sona erdi." -Halikarnas Balıkcısı.

🗣️ _ **siyasal** x**siya:sal** ✓

sf. (siya:sal) Politika ile ilgili, siyasi, politik: "Bu inanç aynı yolun yolcusu olmak niteliğini yitirecek ve siyasal rekabete dönüşecektir." -M. C. Anday.

🗣️ _ **sohpet** x**sohbet** ✓

a. 1. Dostça, arkadaşça konuşarak hoş bir vakit geçirme, söyleşi, yârenlik, hasbihâl: "Biraz evvelki sükûtu şimdi hararetli bir sohbet takip ediyordu." -H. C. Yalçın.

2. ed. Söyleşi: "Tam fikir ve sanat sohbetlerine yakışan bir çerçeve içindeyiz." -A. Haşim.

🗣️ _ **sollama yapmak** x**sollamak** ✓

(nsz) Bir taşıt, önünden gitmekte olan taşıtın solundan geçmek: "Emirgân iskelesinin oralarda, ansızın sollayan serseri bir kamyonun kıl payı kurtuldu." -A. İlhan.

🗣️ _ **sovan** x**soğan** ✓

a. bit. b. 1. Zambakgillerden, yemeklere tat vermek için yumrusu ve yeşil yaprakları kullanılan güzel kokulu

bitki (*Allium cepa*): "El kapısı kızcağızın öyle canına yetmiş ki soğan ekmeğe bile razı." -H. Taner. 2. Çiğdem, lale, zambak, sarımsak vb. bitkilerin toprak altındaki yumru kökü: "Lalelerin cinsleri günden güne çoğalıyor, soğanları akıl almayacak fiyatlarla satılıyordu." -A. H. Çelebi.

🔊 _ **soy kırımı** ~~xsoykırım~~ ✓

a. (so'ykırım) top. b. Bir insan topluluğunu ulusal, dinsel vb. sebeplerle yok etme, jenosit, genosit, pogrom.

🔊 _ **statyum** ~~xstadyum~~ ✓

a. (sta'dyum) sp. Takım oyunları, atletizm karşılaşmaları ve çeşitli törenlerin yapılabilmesi, seyircilerin de bunları izleyebilmesi için elverişli oturma yerleri olan alan, stat: "Bir gün stadyuma gittiğim zaman gençlik pek heyecanlı gösteriler yapmıştı." -F. R. Atay.

🔊 _ **steteskop** ~~xstetoskop~~ ✓

a. tıp Kalbin, iç organların hareketlerini dinlemeye yarayan araç.

🔊 _ **su basmanı** ~~xsubasman~~ ✓

a. mim. Oturmalık.

🔊 _ **subap, supab, sibop** ~~xsupap~~ ✓

a. tek. 1. Bir yay yardımıyla gergin tutulan ve yatağın düzlemine dik olarak yaptığı gidip gelme hareketiyle bir akışkanın geçişini ayarlamaya yarayan kapak, sibop: "Bu devasa kürenin ortasında bir musluk, sağında ve solunda ise iki supap vardı." -İ. O. Anar. 2. fiz. Bir devreye yerleştirildiğinde belirli şartlar altında, akımın yalnız bir yönde geçmesini sağlayan ve böylece dalgalı akımları doğrultmaya yarayan sistem, sibop.

🔊 _ sueter xsüveter ✓

a. (süve'ter) Genellikle altına gömlek veya bluz giyilen kolsuz kazak.

🔊 _ südyen, sudyen xsütyen ✓

a. Göğüsleri dik tutup dolgun göstermek için kullanılan, saten, dantel vb. kumaşlardan yapılan kadın iç çamaşırı.

🔊 _ sükûtuhayal xsukutuhayal ✓

a. (suku:tuhaya:li) esk. Hayal kırıklığı: "*Fahim Bey böyle birçok heyecanlar geçirdiği hâlde işinin reddolunmasından büyük bir sukutuhayale uğrayarak ümidini kaybetmiyor.*" -A. Ş. Hisar.

🔊 _ süpriz, süprüz xsürpriz ✓

a. Şaşırtı: "*Kocam bugün gazeteci arkadaşlarına bir sürpriz parti vermek istiyor.*" -B. Felek.

🔊 _ sütünüdyo xstüdyo ✓

a. (stü'dyo) 1. Sanat çalışmaları için düzenlenmiş oda: *Üst kattaki tek odayı bir çalışma stüdyosu hâline getirmişti.* 2. Fotoğrafçının çalıştığı oda, alan, fotoğrafçı işliğı. 3. Sinema, televizyon ve radyo için film çekilen, ses alınan ve yayın yapılan yer: "*O, büyük aktörlüğün gölgesine yatmış, günlerini stüdyolara telefon etmekle geçiriyor.*" -A. İlhan. 4. Bir odalı daire.

🔊 _ yaprak dolması xsarma ✓

a. 1. Sarmak işi: "*Evlerindeki düzensizliğin, yozlaşmanın ve*

erinçsizliğin her yanı sarmasının yaratıcısı annesiydi." -M. Uyguner. 2. Saran, içine alan şey, zarf. 3. ask. Çevirme. 4. Lahana, pazı ve üzüm yaprağının hazırlanan içle sarılmasıyla yapılan etli veya zeytinyağlı yemek. 5. *mdn*. Bir ayakta alınan paralel veya dik olarak dikmelerin üzerine yerleştirilen direk. 6. *sf*. Sarılarak yapılan: *Sarma yay*.

şanzuman **xşanzıman** ✓

a. Motorlu taşıtlarda motorun yükünü azaltarak güç aktarma organlarına veren, arabanın istenen hızda hareket etmesini sağlayan dişliler topluluğu.

_ şarter **xşalter** ✓

a. 1. *fiz*. Anahtar. 2. *fiz*. Genellikle binaların girişine gelen elektrik akımını açıp kapamaya yarayan araç.

3. *esk*. Gişe: "*Şalter dokuz buçukta açıldı.*" -H. Taner.

_ şarz **xşarj** ✓

a. *fiz*. Yükleme.

_ şayibe **xşa:ibe** ✓

a. (*şa:ibe*) 1. Art düşünce. 2. Hile. 3. Eksiklik, kusur, ayıp: "*Bizim efendinin indinde bundan büyük şaibe olamaz.*" - E. E. Talu. 4. Kir, leke.

🗣️ _ şemşiye xşemsiye ✓

a. 1. Bir sapın üzerinde esnek tellere gerilmiş, açılıp kapanabilen, yağmur ve güneşten korunmak için kullanılan, su geçirmez kumaştan yapılmış taşınabilir eşya, güncek: *"Camın dışından şemsiyeleriyle geçen insanları seyre daldı."* -S. F. Abasıyanık. 2. Genellikle plajlarda, bahçelerde kullanılan büyük güneşlik: *Bahçe şemsiyesi. Plaj şemsiyesi.* 3. bit. b. Aynı noktadan çıkan eşit uzunluktaki sapçıkların ucunda bulunan çiçek topluluğu.

🗣️ _ şevkat xşefkat ✓

a. Sevecenlik: *"Hâlbuki Türk mazisi, o devirlerin idrakine göre şefkatin, merhametin yüzlerce abidesini vücuda getirmiştir."* -H. S. Tanrıöver.

🗣️ _ şifai xşifahî ✓

sf. (şifa:hi:) esk. Sözlü, **tahrirî** karşıtı: *"Hilmi Bey'in bir âdeti de kira arabasına bindiği zaman arabacı ile şifahî bir mukavele akdetmesiydi."* -S. Ayverdi.

🗣️ _ şindi xşimdi ✓

zf. (şi'mdi) 1. Şu anda, içinde bulunduğumuz zamanda: *"Şimdi daha bahtiyar bir haberi sevgili bir sestem bizzat duymaya imkân buluyoruz."* -A. Ş. Hisar. 2. Az sonra, yakında: *Annen şimdi gelir, ağlama sus!* 3. Az önce, biraz önce, demin: *Otobüs şimdi geçti, öbürü ne zaman gelir bilmem.* 4. Artık, bundan böyle, bu duruma göre: *"Sizden*

kaçan hayvanı da şimdi kim bilir hangi semtte satacaklar?" -B. Felek.

☛ _ **şohben** **xşofben** ✓

a. Gaz veya elektrikle çalışarak sıcak su sağlayan araç.

☛ _ **şok olmak** **xşoke olmak** ✓

şf. "Birdenbire şaşırtmak, hoşla gitmeyecek bir şey yapmak" anlamlarındaki **şoke etmek** ve "birdenbire şaşırtmak, hoşla gitmeyecek bir şeyle karşılaşmak" anlamlarındaki **şoke olmak** deyimlerinde kullanılan bir söz.

☛ _ **şöför** **xşoför** ✓

a. 1. Sürücü (l): "Savcı öne, şoförün yanına oturmak istedi."
-A. Kulin. 2. Mesleği araba kullanmak olan sürücü.

ta:dilatlar **xta:dilat** ✓

ç. a. (ta:dila:tı, l ince okunur) Değişiklikler.

☛ _ **ta:hüt** **xtaahhüt** ✓

a. Bir şey yapmayı üstüne alma, üstlenme: "Taahhüt işini ortağıma havale ettim." -A. Gündüz.

☛ _ **ta:rikat** **xтари:kat** ✓

a. (тари:kat) din b. Aynı dinin içinde birtakım yorum ve uygulama farklılıklarına dayanan, bazı ilkelere birbirinden

ayrılan Tanrı'ya ulaşma ve onu tanıma yollarından her biri: *Mevlevi tarikatı. Bektaşî tarikatı.*

• _ **taamüden**, **ta:müden** ~~xtaammüden~~ ✓

zf. (*taammü'den*) 1. Bilinçli bir biçimde, önceden tasarlayarak, bile bile, kasten. 2. *huk.* İşlenecek bir suç önceden planlayarak, planlı bir biçimde, tasarlayarak.

• _ **tafsiye** ~~xtavsiye~~ ✓

a. 1. Öğütleme, yol gösterme: "*Doktorların tavsiyesini yerine getirmek için de yürüye yürüye evine vaktinde yetişir.*" -A. Ş. Hisar. 2. Bir şeyin, bir kimsenin iyi, işe yarar olduğunu ilgili kişiye söyleme, referans.

• _ **taha:mül** ~~xtahammül~~ ✓

a. 1. Nesnenin, güçlü, zorlayıcı dış etkenlere karşı koyabilmesi, dayanması. 2. İnsanın kötü, güç durumlara karşı koyabilme gücü, kaldırma, katlanma: "*Genç, tasavvurunun, tahammülünün fevkindeki bu hâllere karşı daima isyan ederdi.*" -A. H. Müftüoğlu.

• _ **tahtarevalli** ~~xtahterevalli~~ ✓

a. (*tahtereva'lli*) İki ucuna birer kişi oturup karşılıklı olarak havada yükselip inerek eğlenmeyi sağlayan, ortasından bir yere dayalı tahta veya metal araç, çöğünce: "*Küçükken tahtarevalliye binmişsinizdir. İki ucundan biri inince öbürü kalkan bu nesne yalnız tahtadan olmaz.*" -N. Hikmet.

👤 _ takikardi xtaşikardi ✓

a. tıp Kalp atım sayısının normalin üstüne çıkması.

👤 _ tanımamazlık xtanımazlık ✓

a. Tanımama durumu.

👤 _ tanpon xtampon ✓

a. 1. Bir deliği kapamaya yarayan, herhangi bir maddeden yapılmış büyük tıkaç. 2. Bir darbenin şiddetini azaltmaya yarayan, içi yumuşak maddeyle dolu şey. 3. Çarpışmaların etkisini azaltmak için vagonların, otomobillerin ön ve arkalarında bulunan donanım. 4. Kanı silmek, durdurmak için kullanılan gazlı bez yumağı veya sterilize edilmiş pamuklu özel parça. 5. mec. Bir darbenin, çatışmanın şiddetini azaltan etken.

👤 _ tasfir xtasvir ✓

a. 1. Betimleme: "*Bugün bu saadet tasvirlerinin üstlerine birer siyah tül çekildi.*" -A. H. Müftüoğlu. 2. ed. Betim. 3. hlk. Resim.

👤 _ tasviye xtasfiye ✓

a. 1. Arıtma, ayıklama, temizleme: "*Yoksa mutlu bir şansla bir uzlaşma olacak, bu da yumuşak bir tasfiyeye imkân bırakacak mıydı?*" -T. Buğra. 2. dil b. Özleştirme: *Dilde tasfiye*. 3. tic. Bir ticaret kuruluşunun batması, kapanması vb. sebepler üzerine hesapların kesilmesi, alacaklılara, ortada kalan mal ve paradan paylarına düşen miktarın verilmesi,

likidasyon. 4. *mec.* Türlü sebeplerle birçok kimsenin görevine son verme.

🔊 _ **taşaron** x**taşeron** ✓

a. Büyük bir işin bir bölümünü yaptırmayı, asıl müteahhitten kendi üzerine alan ikinci müteahhit: "*Sağdan soldan rica etmişler, taşeronlar aramışlardı boşuna.*" -A. Kulin.

🔊 _ **teferuat** x**teferruat** ✓

a. (*teferrua:tı*) Ayrıntı: "*Mustafa Kemal teferruat ile uğraşmayı sevmezdi.*" -F. R. Atay.

🔊 _ **tekamül** x**tekâ:mül** ✓

a. (*tekâ:mül*) esk. 1. Olgunluk, olgunlaşma. 2. Gelişim, gelişme: "*Bu derece intibak kabiliyeti, tekâmül kuvveti olan dinamik bir millet olmasak mahvolurduk.*" -O. S. Orhon.
3. *biy.* Evrim.

🔊 _ **tekrardan** x**tekrar** ✓

a. (*tekra:rı*) 1. Aynı olayın, işin, hareketin yeniden ortaya çıkışı, tekrarlanması: "*Gerçi hayat kitaba sığmayacak kadar geniştir fakat tekrarlarla doludur.*" -A. Haşim. 2. Bir konuşma veya yazıda aynı düşüncüyü, kelimeyi birçok defa söyleme.
3. *zf.* Bir daha, yine, yeniden, gene: "*Sonra masaya oturarak mikroskopla bir müddet çalışır, tekrar notlara bakar.*" -N. Hikmet.

🔊 _ tela:fuz xtelaffuz ✓

a. (l ince okunur) 1. Söyleyiş: "Bir, bebek telaffuzunu taklit etmediğiniz eksik." -R. N. Güntekin. 2. db.Boğumlanma.

🔊 _ tenbel xtembel ✓

sf. 1. İş görmeyi, çalışmayı sevmeyen, çaba göstermekten, sıkıntıdan kaçan (kimse), üşengeç: □Tembeller ve işsizler daha çok yorulurlar.□ -A. Ş. Hisar. 2. tıp Fonksiyonunu yerine getirmede yavaşlık gösteren (organ): □Galiba karaciğeri de tembel.□ -H. Taner.

🔊 _ tenbih xtembih ✓

a. (tembi:hi) 1. Bir şeyin belli biçimde ve yolda yapılmasını söyleme, bunu üsteleyerek hatırlatma, uyarı, uyarma:"Bu zılgıtın içinde bir daha böyle yergiler yazmaması tembihi de vardır." -S. Birsal. 2. biy. Uyarım.

🔊 _ tenefüs xteneffüs ✓

a. 1. biy. Solunum. 2. Temiz hava almak, dinlenmek için verilen ara: "Artık boyuna dua ediyorum, teneffüs zamanı gelse de çocuklar bahçeye çıksa ve cıvıltı başlasa diye." -N. F. Kısakürek.

🔊 _ teravi, terevi xtera:vih ✓

a. (tera:vih) din b. Ramazan ayı boyunca, yatsı namazından sonra kılınan namaz, teravih namazı: "Bu ramazan gecesi, teravih kılınırken, çarşıdan geçtik." -Y. K. Karaosmanoğlu.

🔊 _ tesbih xtespih ✓

a. 1. "Süphanallah" sözünü söyleme. 2. Belirli dinî sözleri tekrarlamak veya elde oylanmak için kullanılan, türlü maddelerden boncuk biçiminde yapılmış, genellikle otuz üç veya doksan dokuz taneden oluşmuş dizi: *"İri taşlı tespihinin parmakları arasında arada bir şıkırdaması..."* -R. N. Güntekin.

🔊 _ tesbit xtespit ✓

a. 1. Bir şeyi sağlam bir biçimde yerleştirme, yerinden oynamaz duruma getirme, saptama. 2. Bir durumu kuşkuyla düşürmeyecek biçimde gösterme. 3. Belirleme: *"Bu şahane tespitlere bazı müdahaleler yapalım."* -C. Meriç. 4. Sabitleme.

🔊 _ testesteron xtestosteron ✓

a. tıp Erkek cinsiyet hormonu.

🔊 _ teşebüs xteşebbüs ✓

a. Girişim, girişme: *"Akıl ermez bir fedailik azmi ve cüreti içindeki üç adam, aynı gün ve belki aynı saatte teşebbüslerine girişiyor."* -N. F. Kısakürek.

🔊 _ teşvik xteşvik ✓

a. (teşvi:ki) 1. İsteklendirme, özendirme: *"O vakitler, bu kadarcık ümit ve teşvik, bizi heyecanlandırmaya yeterdi."* -F. R. Atay. 2. mec. Bir kimseyi kötü bir iş yapması için kışkırtma.

🔊 _ tetanoz xtetanos ✓

a. tıp İnsan ve hayvan vücuduna açık yaralardan giren, genellikle toprakta, gübrede yaşayan bir basilin yol açtığı,

kasların sürekli ağırlı kasılmasıyla kendini gösteren ateşli ve tehlikeli bir hastalık, kazıklı humma: "*Onun tetanosun yakıcı pençesinde ne büyük bir ızdırapla kıvrandığını boş gözlerle seyretti.*" -N. Hikmet.

🔍 _ **tiskinmek** ~~xtiksinmek~~ ✓

(-den) Bir şey, bir kimse, bir düşünce vb.ni kötü, iğrenç veya aşağılık bularak ondan uzak durma duygusuna kapılmak, ikrah etmek, istikrah etmek: "*Herkes, körü körüne emrine girdiği bu adama tiksinererek bakıyor.*" -N. F. Kısakürek.

🔍 _ **tiyo** ~~xtüyo~~ ✓

a. (tü'yo) 1. Herhangi bir konuda verilen gizli bilgi. 2. Sınavda başkasından yardım görme veya bir kaynaktan yararlanma, kopya. 3. sp. Yarış öncesinde belirlenen veya tahmin edilen yarışmacı hakkında verilen gizli bilgi.

🔍 _ **tolorans** ~~xtolerans~~ ✓

a. 1. Hoşgörü. 2. tek. İşlenmiş bir parçanın yapım ölçüsünde olabilecek özür payı.

🔍 _ **tos** ~~xtost~~ ✓

a. İçine peynir, sucuk vb. konularak özel makinesiyle gevretilip kızartılmış ekmek.

🔍 _ **törörist** ~~xterörist~~ ✓

a. Yıldırıncı.

🗣️ _ **trabzan** x**tırabzan** ✓

a. Merdiven korkuluğu: *"Fakat tırabzandan aşağıya sakın bakmayın, başınız döner."* -H. F. Ozansoy.

🗣️ _ **traş** x**tıraş** ✓

a. 1. Saç veya sakalı kesme işi, yülüme: *"Tıraştan sonra da bıyık, sakal yerleri belli olurdu."* -M. Ş. Esendal. 2. Erkek saçını belli bir biçim vererek kesme: *Asker tıraşı*. 3. Kesilme ve kazınma zamanı gelmiş saç ve sakal: *Üç günlük tıraşıyla hasta yatıyordu*. 4. Bir şeyin üzerindeki pürüzleri alma, belli bir biçim vermek için yontma. 5. *argo* Yalan, asılsız, bıktırıcı söz: *Bırak tıraşı, doğru konuş*.

🗣️ _ **tribuşon**, **tirbüşon** x**tirbuşon** ✓

a. Burgu.

🗣️ _ **Tu:ba** x**Tu:ba:** ✓

öz. a. (*tu:ba:*) Cennette bulunduğu inanılan, kökü yukarıda, dalları aşağıda büyük bir ağaç.

🗣️ _ **tuva:let** x**tuvalet** ✓

a. 1. İnsanın dışkısıyla idrarını boşalttığı yer, abdesthane, ayakyolu, yüznumara, hacet yeri, hela, kenef, memişhane, kademhane: *"Nerede ise herkesi belediye'nin tuvalet çukurlarına kadar takip edeceksiniz."* -F. R. Atay. 2. Yıkanma, tıraş olma, giyinme, süslenme, taranma işi: *"Başımı, tuvaletimi ve makyajımı bile ezbere yapacağım, aynada kendi yüzümü görmeyeceğim."* -P. Safa. 3. Gece kıyafeti: *"Asıl*

mühimi oyun için bir giyecek şey, yeni, açık bir tuvalet." -T. Buğra. 4. Vücut temizliği ve bakımı için gereken nesne. 5. Sidik veya dışkı.

🔊 _ **tükrük** x**tükürük** ✓

a. Tükürük bezlerinin ağza akan salgısı: "*Böyle tükürük saçtığına bakılırsa ya politikadan konuşuyor ya birini batırıyordu.*" -H. Taner.

ukele, **ukela** x**ukala**: ✓

sf. (*ukala*:, *l* ince okunur) Kendini akıllı ve bilgili sanan, bilgiçlik taslayan (kimse): "*Sinirli, ukala, münasebetsiz herifin biridir.*" -N. Hikmet.

🔊 _ **ultrasyon** x**ultrason** ✓

a. fiz. Yansılınım: *Deniz sondajlarında ultrasondan yararlanılır.*

🔊 _ **ultümaton**, **ultimatom** x**ültimatom** ✓

a. 1. Bir devletin başka bir devlete verdiği ve hiçbir tartışma veya karşı koymaya yer bırakmaksızın, tanıdığı sürede isteklerinin yerine getirilmesini istediği nota. 2. Uyulması gereken kuralları kesin bir dille anlatma.

🔊 _ **usül** x**usul** ✓

zf. esk. 1. Alçak sesle: "*Ala gözlü benli dilber / Usul söyle söz ederler*" -Karacaoğlu. 2. Yavaş bir biçimde.

👤 _ ünvan xunvan ✓

a. (unva:nı) San: "Deme bana Oğuz, Kayı, Osmanlı /
Türk'üm, bu ad her unvandan üstündür" -Z. Gökalp.

👤 _ üvertür xuvertür ✓

a. 1. müz. Operada, perde açılmadan önce orkestranın
çaldığı parça. 2. Pokerde oyuna başlayabilmek için gerekli
el: "Uvertürün nedir?" -Y. Z. Ortaç.